

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Україна переконливо довела свою спроможність

Виступ
Голови Верховної Ради
Володимира Литвина,
присвячений Дню ООН,
24 жовтня 2002 року
(Читайте на 2-й стор.).

ТЕРОР

На московську сцену вийшли... смертники

У центрі величезного мегаполіса другий день триває драма, за якою пильно спостерігає весь світ. У приміщенні концертного залу, що за два кілометри від Кремля, ввечері 23 жовтня група озброєних терористів захопила 570 заручників, глядачів, які прийшли подивитися популярний у російській столиці мюзикл «Норд-Ост». За свідченнями очевидців, під час другого акту на сцену в камуфляжному одязі вийшли четверо озброєних людей, вистрелили у повітря автоматною чергою і заявили, що всі, хто перебуває в залі, стають заручниками.
(Закінчення на 7-й стор.).

Передплачайте і вигравайте!

Шановні друзі!

Продовжуємо друкувати пропозиції наших друзів-спонсорів для розіграшу призів серед передплатників газети «Голос України». Вам пропонують:

- 11. Видавництво «Світ» (директор — Василь Стефанюк) — набір поліграфічної продукції кримської тематики.
- 12. Алуштинський ефіроолійний завод (директор — Олександр Гаврилюк) — три набори косметичних фітотепрепаратів.
- 13. Концерти «ЧеЗаРа» (президент — Костянтин Колесник) — запальнички для газових плит, радіоприймачі.
- 14. Концерти «Чексіл» (президент — Віктор Попов) — чоловіча куртка, шкіляна форма, праски.

Передплачайте і вигравайте!
Хай вам щастить!

цього

25 ЖОВТНЯ

- 1649 р. Богдана Хмельницького обрано гетьманом України.
- 1848 р. У Львові створено культурно-просвітницьке товариство «Галицько-руська матиця».
- 1920 р. В Алупці (Крим) народився Султан Амет-хан, льотчик-винищувач, двічі Герой Радянського Союзу.
- 1943 р. Визволено від гітлерівців Дніпропетровськ та Дніпродзержинськ.
- 1950 р. Завод «Азовкабель» на Запоріжжі випустив першу продукцію.
- 1971 р. Помер академік Михайло Янгель, конструктор ракетно-космічної техніки.
- З 1954-го — начальник КБ «Південне» у Дніпропетровську.

КОНТРАСТНИЙ ДУШ ДЛЯ ШАХТАРІВ

Щороку розгляд у парламенті проекту держбюджету на наступний рік супроводжується тривожними повідомленнями про нові аварії на шахтах чи акціями протесту гірників. Вугільники вимагають від рідного уряду особливої уваги до себе (порівняно з іншими галузями виробництва), але можновладці зно-

ву лише розводять руками, демонструючи злиденну державну кишеню. У держбюджеті-2002 на фінансування вугільної галузі було виділено 2,7 млрд. грн., хоча затверджена напередодні урядова програма «Вугілля України» й передбачала вдвічі більше.
(Закінчення на 8—9-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Президент зустрівся в Хорватії з нашою громадою

Президент України Леонід Кучма під час офіційного візиту до Республіки Хорватія зустрівся з представниками української діаспори. Як повідомила прес-секретар Президента Олена Громницька, Леонід Кучма поінформував їх про економічну та політичну ситуацію в Україні. Представники української громади ознайомили главу держави зі своїм становищем у Хорватії та проблемами, що ни-

Світовий банк прагне економічного зростання

Україна надає великого значення співпраці з міжнародними фінансовими

У НОМЕР

інституціями, особливо зі Світовим банком (СБ). Про це йшлося на зустрічі Голови Верховної Ради Володимира Литвина з директором регіонального управління СБ по Україні, Білорусі та Молдові Лукою Барбоне. Для того, щоб зміцнити кооперацію між СБ та Україною, зазначив Володимир Литвин, Верховна Рада має досягти дві мети: по-перше, зміцнити політичну стабільність у державі й, по-друге, створити таке законодавство, яке сприяло б залученню інвестицій в Україну. Голова Верховної Ради підкреслив: саме ці два напрями

на сьогодні є визначальними. Лука Барбоне заявив, що за останні вісім років СБ перерахував Україні 2,3 мільярда доларів із запланованих 3 мільярдів. Тому керівництво СБ, як кредитор, зацікавлене в подальшому розвитку економіки України і поверненні вкладених коштів.

Коротке замикання

Витрати електроенергії в ці осінні дні такі, як у січні за сильного морозу, стверджує керівник «Житомиробленерго» Петро Старовойтов.
(Закінчення на 12-й стор.).

Процес відкриття «народного» напою

▼
10

Черепашки врятували Дениші

▼
11

Україна переконливо довела свою спроможність

Виступ Голови Верховної Ради Володимира Литвина, присвячений Дню ООН, 24 жовтня 2002 року

Шановні народні депутати!

Шановні представники агентцій ООН в Україні!

Пані і панове!

Дата 24 жовтня назавжди увійшла в історію міжнародної співдружності — того дня 1945 року набув чинності Статут ООН. Відтоді щорічно в усьому світі відзначається День Організації Об'єднаних Націй.

Як одна з держав — засновниць ООН, Україна неухильно дотримується цілей та принципів Статуту Організації, робить істотний внесок в усі сфери її діяльності.

Після проголошення незалежності України участь у діяльності Організації Об'єднаних Націй було визначено одним з пріоритетних напрямів її зовнішньої політики.

7 вересня 2000 р. за ініціативою Президента України було проведено засідання Ради Безпеки ООН на рівні глав держав та урядів, на якому обговорювалося питання «Забезпечення ефективної ролі Ради Безпеки у підтриманні міжнародного миру та безпеки, особливо в Африці». Це, друге за всю історію ООН, засідання на найвищому рівні справило позитивний вплив на відновлення та зміцнення авторитету Ради Безпеки, надало потужного імпульсу зусиллям, спрямованим на зміцнення головних засад системи колективної безпеки, реформування полі-

тики ООН у сфері миротворчих операцій.

У 1997 році міністра закордонних справ України Г. Удовенка, який є нині одним з активних членів нашого парламенту, було обрано на найвищу керівну посаду в ООН — Голови 52-ї сесії Генеральної Асамблеї. Саме на цій сесії, що увійшла в історію як «сесія реформ», було схвалено всеохоплюючу програму реформування Організації.

Одним з найбільш наочних і незаперечних свідчень визнання ролі та авторитету нашої держави на міжнародній арені стало обрання її непостійним членом Ради Безпеки ООН на період 2000—2001 років. Уперше як незалежна держава вона увійшла до органу, на який покладено головну відповідальність за підтримання міжнародного миру та безпеки у світі.

За час членства в Раді Безпеки Україна переконливо довела свою спроможність ефективно впливати на процес прийняття доленосних рішень і робити вагомий практичний внесок в їх реалізацію.

Усі ми мали вже не одну нагоду переконатися, що наша держава надає важливого значення реформуванню Ради Безпеки. Вона виступає за розширення членського складу Ради, збільшення кількості і постійних, і непостійних членів цього органу, забезпечення в ньому адекватного рівня представництва країн

Східноєвропейської регіональної групи тощо.

З 1992 року Україна є активним учасником миротворчих операцій ООН, в яких уже взяли участь понад 15 тисяч військовослужбовців її Збройних Сил та працівників органів внутрішніх справ. Наша держава стала ініціатором ухвалення Конвенції щодо захисту миротворчого персоналу ООН, що набрала чинності в січні 1999 року.

Завдяки своїй активній позиції в міжнародних організаціях Україна отримує значну технічну, консультативну та фінансову допомогу, зокрема з боку Програм розвитку ООН, Глобального екологічного фонду, МАГАТЕ, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Міжнародної організації з міграції, Міжнародної організації праці, Європейської економічної комісії ООН тощо.

Великі обсяги зовнішньої допомоги одержано для реалізації масштабного і складного комплексу завдань, пов'язаних з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи та поверненням на історичну батьківщину депортованих свого часу народів.

Інтенсивним і насиченим є діалог між лідерами України та Організації Об'єднаних Націй. Протягом 1994—2002 років відбулося вісім зустрічей Президента України Л. Кучми з генеральними секретарями ООН. Остання з них мала місце 3 чер-

вня цього року під час першого офіційного візиту Генерального секретаря ООН Кофі Аннана. Це вже п'яте за новітню історію України відвідання генеральними секретарями ООН нашої держави, що засвідчує визнання її внеску в діяльність Організації та підтримку перетворень, що тут відбуваються. На цьому, як ви пам'ятаєте, наголошував Кофі Аннан у виступі перед депутатським корпусом 4 червня.

З 1993 року в Україні функціонує Представництво ООН (керівник якого пан Гарднер присутній у цій залі), здійснюється низка важливих проектів та програм ООН, зорієнтованих на сприяння нашим соціально-економічним перетворенням, розвитку підприємництва, охороні природи, вирішенню актуальних демографічних проблем.

Важливою складовою співпраці України з Організацією Об'єднаних Націй є парламентська дипломатія, активним провідником якої є Верховна Рада. Помітною подією міжпарламентського життя стала Конференція голів національних парламентів, яка відбулася 30 серпня — 1 вересня 2000 року напередодні Саміту тисячоліття у штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку.

Учасники конференції ухвалили Декларацію «Парламентське бачення міжнародного співробітництва на зорі третього тисячоліття», в якій відоб-

ражено основні проблеми, що стоять перед людством на початку XXI століття, та бачення шляхів їх розв'язання з точки зору представницьких органів влади. 24 травня 2001 року Верховна Рада України розглянула зазначений документ і прийняла постанову про його ухвалення.

Шановні пані та панове!

Трагічні події у США 11 вересня 2001 року викликали в Україні, як і скрізь у світі, обурення і рішуче засудження. Вони продемонстрували зростаючу небезпеку і страшне обличчя тероризму (останній вияв якого — події, трагічні події в Москві, що загрожує світовій цивілізації, а також продиктували нагальну потребу розробки світовою спільнотою ефективних заходів боротьби з цим злом та посилення безпеки для життя людини у глобальному вимірі.

Як відомо, наша держава приєдналася до міжнародної антитерористичної коаліції і підтвердила свою готовність докласти всіх зусиль для спільної боротьби проти міжнародного тероризму, насамперед у рамках ООН. На 56-й сесії Генасамблеї та засіданнях Ради Безпеки ООН делегація України виступила з низкою ініціатив, спрямованих на активізацію міжнародного співробітництва в цій сфері. Пропонувалося, зокрема, проголосити 11 вересня Днем боротьби з міжнародним тероризмом, провести від-

повідне засідання Ради Безпеки ООН (воно відбулося 12 листопада 2001 року), а також створити універсальну міжнародну антитерористичну структуру.

Україна виходить з того, що саме ООН має об'єднати та інтенсифікувати зусилля світової спільноти для ефективної боротьби з тероризмом у всіх його формах і виявах.

Аналіз сьогоденної ситуації у світі засвідчує, що зубожіння країн з нестабільною економікою, тягар зовнішньої заборгованості, відсутність належних ресурсів для економічного та соціального розвитку і вирішення гострих екологічних проблем дедалі частіше несуть реальну загрозу миру та міжнародній безпеці. Тому конче необхідно вивести проблему сталого розвитку на перший план у порядку денному діяльності ООН.

Шановні народні депутати! Пані і панове!

Цього року День ООН проводиться у Верховній Раді під актуальним гаслом «Цілі тисячоліття: Україна в розвитку». Не маю сумніву, що кожен з присутніх у цій залі готовий під ним підписатися і зробити все від нього залежне для досягнення цілей Об'єднаних Націй в ім'я миру, міжнародної безпеки та процвітання народів.

Щиро вам вдячний за те, що ви з такою увагою вислухали таке важливе питання.

Голосування розпочалося... і обірвалося

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове і денне засідання 24 жовтня

Відкриваючи пленарний день, Голова Верховної Ради України Володимир Литвин виступив перед народними депутатами з нагоди Дня Організації Об'єднаних Націй. Це була не тільки далина шани присутнім у залі представникам цієї світової

організації, а передусім — висока оцінка миротворчих зусиль світової спільноти. Тим паче що наша держава — одна із країн-засновниць ООН. Окрім того, Україна затвердила свої цілі розвитку під час підписання Декларації тисячоліття ООН разом з 180 країнами, які входять до її складу.

У КОМІТЕТАХ ВР

Домашнє завдання для виконавчої влади

На засіданні Комітету ВР з питань науки та освіти йшлося про виконання законодавства стосовно розвитку загальної середньої освіти в Україні. За словами голови комітету Станіслава Ніколаєнка, в основу відповідного проекту постанови про затвердження рекомендацій парламентських слухань під час проведення «підсумків педагогічної наради» покладено сотні пропозицій від освітян з різних регіонів країни. Зокрема, документ передбачає джерела фінансування освіти та її розвитку. Це як «домашнє завдання» для виконавчої влади.

Члени комітету обговорили законопроект про спеціальні території підтримки інновацій у Дніпропетровській області, яким передбачено створення 10 територій для розвитку промисловості. Деякі депутати висловлювали сумніви у доцільності розташування таких зон у сільській місцевості. Натомість вони пропонували зробити інноваційними вже освоєні території, на кшталт «Південмашу». Цей законопроект комітет вирішив детально доопрацювати.

На розгляд народних обранців буде запропоновано законопроект про затвердження Національної програми підтримки молоді на 2003—2008 роки. Хоча, на переконання членів комітету, в документі відсутнє фінансово-економічне обґрунтування.

У законопроектах про внесення змін до Закону «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх» пропонується заборонити продаж неповнолітнім вибухонебезпечних речовин, а також продовжити термін їхнього перебування у спецустановах до 15 років.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Ні в кого не виникало сумнівів: на парламентський ковчег цього дня очікують нові підводні рифи. З перших хвилин фракція «Наша Україна» почала вимагати поставити на голосування проект постанови, підготовлений народними депутатами Віктором Ющенком і Романом Безсмертним. У ній зокрема йдеться про персональне голосування народних обранців. Щоправда, доки її тиражували, сесія прийняла рішення провести у грудні парламентські слухання на тему: «Суспільство, ЗМІ, влада: свобода слова та цензура в Україні». Ця постанова отримала майже конституційну кількість голосів — за неї проголосувало 295 народних обранців.

Результативне було і голосування з проекту закону «Про внесення змін до Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини», який прийняли в цілому. Голова Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства Микола Поліщук наго-

лосив, що цей закон потрібний для вступу України у Світову організацію торгівлі. А також для захисту внутрішнього ринку не тільки від неякісної продукції, а й від недобросовісної конкуренції.

Щоправда, наступний законопроект «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) надходжень, отриманих злочинним шляхом» спіткала невдача. Перший заступник голови Комітету ВР з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Капуста наголосив, що Україну можуть очікувати дуже серйозні і жорсткі санкції, якщо не вдасться прийняти цей закон. Однак більшість виступаючих звернула увагу на певні суперечності, що містяться у законопроекті. А тому Степан Гавриш (депутатська група «Демократичні ініціативи») запропонував перенести цей законопроект на повторне друге читання. Оскільки, як висловився Борис Беспалий (фракція «Наша Україна»), ідеологія, закладена в документі, передбачає «презум-

пцію винуватості громадян». Саме тому зал вирішив розглянути цей законопроект повторно.

На вимогу опозиційних фракцій Голова Верховної Ради запропонував розглянути низку проектів постанов парламенту. Постанова про персональне голосування не набрала необхідної кількості голосів. Як і обидва проекти з оцінки політичної ситуації в Україні.

Після цього засідання було перервано, оскільки народний депутат Сергій Терехін (фракція «Наша Україна») відмовився доповідати проєкт закону «Про оподаткування прибутку підприємств», бо, мовляв, не виконується домовленість щодо прийняття постанови про політичну ситуацію.

У відповідь, Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зауважив, що минулого тижня представники фракції «Наша Україна» Віктор Ющенко і Петро Порошенко пообіцяли розблокувати законодавчий процес, якщо буде прийнято в першому читанні бюджет наступного року. «Вас

не цікавить Україна, її народ, а тільки крісла», — підсумував Володимир Литвин.

Згодом сесія продовжила роботу над законопроектом «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств». Цей документ передбачає зменшення ставки податку з 30 до 25 відсотків, а також точніше визначає деякі норми. Народний депутат Сергій Терехін, який доповідав проєкт закону, детально і ґрунтовно відбивав усі спроби уряду внести в нього поправки. Врешті, Міністр фінансів Ігор Юшко запропонував зняти з розгляду всі пропозиції Кабінету Міністрів. Верховна Рада прийняла законопроект у другому читанні, а от у цілому його прийняти не вдалося.

268 народних обранців проголосували за постанову Верховної Ради, в якій засуджуються дії чеченських бойовиків, що захопили заручниками сотні глядачів музику «Норд-Ост» у Москві.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Євроамбіції — не перепустка до НАТО

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Росія і Білорусь, наші сусіди з півночі і сходу, — члени військово-політичного союзу (договору про колективну безпеку). Західні сусіди України — майже всі країни, крім Молдови, або є в НАТО, або завтра там будуть. Наша держава на відміну від майже всіх країн Східної Європи і якоїсь частини держав СНД, що відмовилися від принципу створення безпеки власними силами, залишилася поза системою колективної безпеки. Таку картину змалював секретар РНБО Євген Марчук як прелюдію до парламентських слухань на тему «Про взаємовідносини та співробітництво з НАТО».

Ступнути б ширше, та штани вузькі

Важко було пропустити повз вуха застерєження Голови ВР Володимира Литвина у вступному слові про те, що наш поступ до НАТО «не обіцяє бути легким і безпроблемним». На поступки нам ніхто не піде — ми в цьому мали можливість переконатися.

Ідеться не так про проблеми в реформуванні нашого війська і всього оборонного комплексу, хоча і їх вистачає. Екс-міністр оборони О. Кузьмук з цього приводу нагадав про вкрай скупе фінансування Збройних Сил — за його словами, в разі ухвалення бюджету-2003 у нинішній редакції військовикам доведеться самим заробляти більш як 370 мільйонів недодадних гривень. А як же думати про реформування під натовські стандарти, зіставляти таке фінансування з політичною логікою?

Найгостріші проблеми вступу до північноатлантичного військового блоку лежать не у військовій, а в соціально-політичній площині. Якби тут визначальними були військові аспекти, — вказував з трибуни керівник Центру ім. Разумкова Анатолій Гриценко, — то Україна отримала б членство у НАТО вже через рік після обрання нового Президента. Але для НАТО визначальними є політичні аспекти держави: демократичні цінності, верховенство права, громадянські свободи. Стандарти прав і свобод людини ми задекларували високі, адже ратифікували низку найпрогресивніших міжнародних конвенцій, угод, але на практиці їх не дотримуємося, — наголошував керівник парламентського Комітету з прав людини і нацменшин Г. Удовенко.

Чи не звідси категоричний висновок обережного дипломата і парламентаря Бориса Тарасюка про те, що колосальна робота в бік євроінтеграції на зовнішньополітичному рівні не підтримана внутрішньополітичними чинниками. Він також казав про проблеми утвердження в Україні демократії, про потребу діалогу опозиції і влади, верховенство права. На цьому так чи інакше наголошували й інші прихильники вступу до НА-

ТО, зокрема І. Осташ, який послався на останні нишівні для нас оцінки пана Солани в Польщі. На це делікатно натякнув і представник Парламентської асамблеї НАТО пан П'єр Лелюш.

Ще одним доказом відсутності демократії в державі могли стати... самі слухання. Присутні на ньому представники лівих фракцій запротестували, що серед тринадцяти запропонованих доповідей немає місця виразникові антинатовських аргументів. Під час обговорення доповідей пролунав антинатовський виступ народного депутата від КПУ генерала І. Герасимова. Борис Олійник зазначав, що у Варшавському договорі зібралися рівні серед рівних, а насправді верховодив Радянський Союз. Тепер кажуть про рівноправність у НАТО, де, як він наголосив, верховодить інша супердержава...

Та й серед власне односторонніх прихильників нашого поступу до євроатлантичної інтеграції, як засвідчили слухання, не все так монолітно. Наприклад, відліком нової політики назвав рішення РНБО від 23 травня про наміри України поріднитися з НАТО колишній глава зовнішньополітичного відомства Геннадій Удовенко. Натомість його однофракцієць В'ячеслав Кириленко вважає цей документ таким, що не викличе довіри у західних партнерів, а тому потрібні інші, насамперед законодавчі, кроки.

На темі суто законодавчого забезпечення поступу України до Північноатлантичного альянсу також було згадано чимало списів. Багато хто наголошував на потребі вилучення зафіксованих у наших документах положень про позаблоковий статус України, внесенні змін до засад зовнішньої політики держави. Секретар РНБО Є. Марчук у заключному слові звернувся у Декларації про державний суверенітет ще в часи, коли ми були у складі СРСР. А представник комуністів подякував опонентам за нагадування про давню постанову ВР, де НАТО охарактеризовано агресивним блоком, і наголосив, що її ніхто не скасовував.

Звернення до народних депутатів України

Шановні народні депутати! Останнім часом ми стали свідками руйнування всього того, що було досягнуто такими зусиллями Президента та уряду України. Цілеспрямована дискредитація Л. Кучми, постійні загрози та вимоги на його адресу призводять до соціально-політичної напруженості в українському суспільстві.

Маємо зазначити, що ганебна діяльність опозиційних сил підриває авторитет державної влади не тільки в регіонах країни, а й за її межами. Через політичну нестабільність, яку штучно створюють антипрезидентські групи, потерпають передусім громадяни, підприємства, організації та установи.

Постійне блокування

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Імпульс може дати лише парламент

Саме він, як не раз наголошувалося у сесійній залі, може дати найсильніший імпульс для євроатлантичної інтеграції України. Учасники слухань звертали увагу на очевидну трансформацію думки законодавців. Геннадій Удовенко нагадав, як ще зовсім недавно Верховна Рада своєю резолюцією фактично заборонила парламентаріям офіційні дружні стосунки з натовцями, а сам блок назвала агресивним. Нині ж Голова ВР Володимир Литвин зачитує вітального листа генсека альянсу учасникам слухань, нагадує про традиційну довголітню участь делегації ВР у Парламентській асамблеї НАТО, роботу спільної моніторингової групи тощо. А головне — сказано про розуміння потреби оновлення законодавчих актів нашої держави з огляду на євроатлантичну інтеграцію. Не менш важлива і заувага голови парламентського Комітету в закордонних справах Дмитра Табачника: Верховна Рада, як ніхто інший, здатна сформулювати не лише обов'язки України перед альянсом, а й вимоги до нього.

Знівелювано один з найефективніших козирів — так званий антиросійський — антислов'янський, що впродовж років лунав у сесійній залі з уст противників вступу України до Північноатлантичного альянсу. Це зробила... сама Росія своїм нещодавнім карколомним стрибком у бік натовських обіймів.

Так ідемо чи «на місці — стій!»?

Схоже, переважна більшість українського політикуму певна: ідемо! Просто оцінки цього поступу різні. У пронатовських пориваннях «нашоукраїнець» Іван Заєць зауважив, що ми робимо помилку, заявляючи про співпрацю з альянсом, а не про інтеграцію в нього. Депутат розкритикував тезу Прем'єр-міністра Анатолія Кінаха про те, що вступ до альянсу — не са-

мочіль, а засіб досягнення проєвропейського стану в економіці і суспільстві України. Навпаки, це мета України, — переконував І. Заєць і рішуче запропонував виконавчій владі в інтересах держави якнайшвидше подати заяву про вступ до НАТО. На що його ідеологічний опонент і колега по парламенту Борис Олійник саркастично парирував: заяву можна подавати сміливо, бо там, в альянсі, «ще не з'їхали з рейок», щоб приймати таку корумповану державу, як наша.

Сам Борис Ілліч бачить вихід у висловленій раніше пропозиції Олександра Мороза: Європі потрібна нова модель безпеки «без старшого брата». Ще глибше закликав підійти до теми комуніст А. Доманський: чи не краще в цій залі вести мову не про вступ до військових блоків, а про їх розпуск у міжнародному масштабі (бо мілітаризовані блоки створюються не для мирних справ). А тон задав знову ж таки Борис Олійник, який запропонував замислитися, чому після розпаду Варшавського договору не розпущено його натовського антипода (як і доречно запитати, чому цивілізовані держави не наслідують приклад України, яка відмовилася від стратегічного ядерного арсеналу).

Хоч так, хоч інак, та сьогодні очевидне одне. По-перше, не варто ототожнювати прагнення окремих політиків і державних гілок влади до альянсу з остаточним рішенням держави, якого ще немає. А бути воно може, як наголосив наприкінці засідання секретар РНБО, лише в тому разі, якщо за нього висловиться не менше 60 відсотків громадян. Щомісячні опитування Центру ім. О. Разумкова засвідчують, що 30—32 відсотки громадян підтримали б вступ до НАТО. На думку президента центру А. Гриценка, це порівняно з іншими країнами надзвичайно багато. З другого боку, як наголошував депутат О. Зарубінський, п'ята частина населення не має про альянс жодної інформації.

Анатолій БЕНЬ.

У НОМЕР

З'їзди минають, проблеми залишаються

Майже 3 мільйони справ протягом року розглядають у судах нашої країни. А це означає, що щорічний обсяг справ порівняно з 1996 роком — роком прийняття Конституції України, збільшився на 1 мільйон. Про це повідомив голова Верховного Суду України Віталій Бойко на V з'їзді суддів України, який відбувся вчора в Києві.

Проблеми, обговорені на з'їзді, як завжди, стосувалися матеріально-фінансового, кадрового та законодавчого забезпечення діяльності судів та суддів, а їх в Україні відповідно 837 та 5552 (за штатним 7516).

Хоча за роки, що спливили після прийняття Конституції України, державним бюджетом втричі збільшено планові показники фінансування судової системи, жодного року, як повідомив Міністр юстиції України Олександр Лавринович, суди не отримували фінансування сповна. Це призвело до того, що лише 349 приміщень місцевих судів придатні для відправлення правосуддя, 36 приміщень перебувають у аварійному стані.

Великі надії судді покладають на Верховну Раду, яка нині обговорює проект бюджету на наступний рік та деякі податкові законопроекти, що да-

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

дуть змогу знайти додаткові кошти на соціальні програми і, можливо, фінансування судової системи України.

Невдоволення суддів, окрім фінансування, стосувалося і законотворчості Верховної Ради, яка, на їхню думку, не завжди враховує реальну ситуацію. Сьогодні суди завалені справами про порушення правил дорожнього руху через внесені зміни в кодекс про адміністративні правопорушення. А це впливає на термін їх розгляду, значно збільшує навантаження на суддів та зменшує якість прийнятих рішень.

З'їзд затвердив положення про раду суддів, кодекс професійної етики суддів, обрав членів вищої кваліфікаційної комісії суддів, призначив членів Вищої ради юстиції.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Київрада прийматиме самостійне рішення

Бюджет Києва на 2003 рік буде прийнято до 30 листопада цього року. Про це на вчорашньому засіданні Київради заявив міський голова Олександр Омельченко.

Він припустив, що Верховна Рада України не встигне вчасно затвердити державний бюджет на наступний рік, якщо працюватиме так, як працює останнім часом, повідомляє УНІАН.

«Якщо ВР не зуміє прийняти бюджет у цілому по Україні, то Київрада прийматиме самостійне рішення по бюджету Києва, як це передбачено законом», — наголосив міський голова.

ПИТАННЯ України потребує націоналізації базових ВИЗРІЛО: галузей господарства

(земля, природні ресурси, газ, нафта, енергетика, хімія, зв'язок, транспорт, машинобудування, металургія, горілка, тютюн та ін.)

11 років ліберальних реформ в Україні дають підстави робити висновки не тільки про їх ефективність і цілковиту згубність для народу України, а й про можливості виходу з тієї найглибшої кризи, куди нас завели ліберали-демократи. Відомо, що ліві та праві, державники та антидержавники-ліберали, які відводять державі роль «нічного сторожа», прихильники соціалізму й капіталізму діляться за одним головним критерієм. Перші (ліві, державники, комуністи) віддають перевагу загальнонародній (державній) формі власності на засоби виробництва, другі (праві, ліберали-демократи, котрі заперечують провідну роль держави), — приватній.

Останнє десятиліття Україна живе, надаючи пріоритет ідеології панування приватної власності. Приватизація стала основним предметом турботи влади. І результат не забарився. За багатьма показниками виробництва Україну відкинуто в її розвитку на 20—30, а то й 100 років назад. Особливо прикро те, що владарюючі ліберали-демократи бездумно, нерозумно, без прогнозу про наслідки відмовилися від загальнонародної власності на засоби виробництва базових галузей господарства. Йдеться передусім про ті галузі, які є основою, базою, передумовою для розвитку всіх інших галузей господарства, а також про ті, які завжди прибуткові і здатні наповнити держбюджет. По суті, це проблема національного і державного забезпечення життєдіяльності України. Відомо, що для будь-якої форми життєдіяльності потрібні передумови, умови. Базові галузі господарства і є тими передумовами та умовами, які потрібні для різнопланового розвитку всього народного господарства. Проте в цій статті головним предметом обговорення є не саморозвиток базових галузей, а загальнонародна користь від їх використання. А оскільки це напряму за своїми наслідками залежить від того, в приватній чи загальнонародній власності вони перебувають, то є сенс розглянути питання про необхідність їх націоналізації. Для цього передусім треба з'ясувати, що таке націоналізація та денационалізація. Ось що про це написано в юридичних словниках та енциклопедіях. Націоналізація — це одна із законних підстав припинення права власності. Це загальний захід держави щодо здійснення соціально-економічних змін, завдяки якому майно, що перебуває в приватній власності, передається у власність держави (за викуп чи без викупу). Право держави на націоналізацію приватної власності, включаючи власність іноземців, — природна прерогатива суверенної держави. Міжнародне право визнає право держави на націоналізацію як право вільно розпоряджатися своїми ресурсами та багатствами. Звісно, що прийнятий державою закон про націоналізацію має екстериторіальну дію, тобто визнається і за межами держави. Звичайно, націоналізація здійснюється лише за умови законного і справедливого відшкодування власникові націоналізованого майна. На відміну від націоналізації, денационалізація — процес протилежний. Це повернення, оборотний перехід державної загальнонародної власності в приватну. Денационалізація зазвичай проводиться шляхом розпродажу державного майна. Поняття денационалізація, як правило, супроводжує поняття приватизація. Воно означає передавання державної або муніципальної власності за плату чи безплатно в приватну власність. Зазвичай приватизація має відплатний характер, тобто оплачується. Приватизація може мати прихований характер, коли здійснюється у формі оренди державного майна на тривалий термін, може бути частковою, неповною (частина акцій). Мета приватизації: забезпечити функціонування вільного ринку, підвищити мотивацію до праці, створити стимули до підприємництва, наситити ринок товарами. Такі загальні поняття теми. Тепер повернімося до змісту статті. Отже, мета приватизації відома. Вона не спрямована прямо на поліпшення життя людей. Приватизація спрямована передусім на забезпечення функціонування ринкових відносин, сфери виробництва та обміну на приватній основі, але не на підвищення добробуту людей, бо приватизація — це тільки передумова, умова для функціонування ринку. А вже сам ринок одного робить багатим, а іншого — бідним. Одному дає стільки, що він не може витратити, а іншій — десятки мільйонів людей — не можуть звести кінці з кінцями.

Де тут місце для добробуту величезної більшості населення? Ринок, доведений до цілковитого панування в усіх сферах суспільних відносин, передбачає максимальний приватний прибуток і концентрацію капіталу. А куди цей капітал піде, на потребу капіталіста та його сім'ї чи на інвестування виробництва, — це повна сваволя приватного власника. За роки незалежності України, увінчаної колючим вінком злодійської тотальної приватизації, основний прибуток від усіх галузей промисловості, що працюють, присвоїли великі приватні власники. Вони стали багачами, олігархами, видатними політиками, елітою, збудували собі палаци із золотими унітазами, нагромадили на рахунках мільйони та мільярди доларів і... знекровили Україну. Це факт, який визнано навіть у президентських посланнях парламенту. Виникла проблема бідності, господарство розорено і до рівня 1989—90 років його доведеться відбудовувати, як після війни, кілька десятиліть. Україна вимирає. Скорочення чисельності населення — наслідок реформ. Практично народ України приречений на перманентну страту, тобто таку, що триває безперервно. Коли 85% населення борються з бідністю, намагаються вижити, 10% живуть добре, а 5% казяться з розкошів. Так буде дуже й дуже довго, десятиліття і століття, навіть вічно, якщо не змінити співвідношення власності на користь більшості народу України. Унаслідок перевороту 1991 року народ України було не просто обдурено. Народ було оглушено. І цей шоковий стан триває досі, заважаючи осмислити і усвідомити те, що сталося. А що сталося? Народ дуже підло й розумно обіграли. Обіграли так, що абсолютна більшість громадян за ціле десятиліття не може зрозуміти, що в них відібрали джерела їхнього життя, їхнього добробуту, стабільності, основу впевненості в забезпеченому майбутньому дітей та онуків. Реалізація ліберальних ідей призвела до втрати населенням прав на раніше створене загальнонародне майно, приватизоване вузьким прошарком номенклатури, що владарює. Приватизація, організована лібералами-демократами, — це величезна афера тисячоліття, здійснена як «реформи», а насправді — незаконне присвоєння, по суті, пограбування найбільшої власності, що будь-коли потрапляла до рук злочинців. Афера, здійснена як «народна приватизація» державного майна, призвела до перерозподілу нагромадженої за десятиліття загальнонародної власності на користь вождів демократії. Населення позбавили змоги приймати усвідомлені ефективні рішення і через його невідповідальність, і через непоінформованість. А за умов різкого скорочення доходів воно «скинуло» свої «ваучери» посередникам та організаторам процесів приватизації. Привабливість грабіжницької приватизації була така велика, що олігархія, що формується з номенклатури, і клас «нових українців» пішли на державний переворот, не питаючи в народі згоди, змінили соціалістичний державний лад на буржуазний і перерозподілили на свою користь національне багатство, що належало всьому народові та кожному громадянину України. Нагромадження власності в руках колишньої номенклатури, а тепер правлячої олігархії, відбувалося не за рахунок створення нової вартості, а шляхом перерозподілу раніше створеного працею всього народу національного багатства, фактичної експропріації його в решті населення. Ідеологи ліберальної приватизації у своїх інтересах тлумачили державну власність як нічийну, безгосподарну, яку можна ділити, не порушуючи нічийних прав. Але це була цинічна брехня. Будь-яке присвоєння державної власності окремою особою або групою осіб є відчуження прав на неї з боку всіх інших громадян, що вочевидь зачіпає їхні законні інтереси. Недарма було передбачено сувору кримінальну відповідальність за розкрадання та розбазарювання державної власності. Хто крав у держави або розтринькував державне добро — крав у народі. Тому в кожному об'єкті держвласності, приватизованому окремими особами, є часточка, яка юридично належить кожному громадянину України. Вся практика приватизації свідчить про її грабіжницький характер в інтересах номенклатури, яка зрадила свій народ і рветься до приватної власності. Отже, націоналізація базових галузей господарства на користь усього народу — законна вимога сьогодення, нинішньої кризової ситуації. Сутність перевороту 1991 року не в тім, що допущено легалізацію приватної власності, а в тому, що в народі відібрано базові галузі господарства, що становлять основу загальнонародної власності та загальнонародного добробуту. Базові галузі господарства та найприбутковіші бюджетонаповнювальні галузі — це земля, природні ресурси, газ, нафта, енергетика, зв'язок, транспорт (залізничний, авіа), трубопроводи, металургія, машинобудування, хімія, виробництво лікеро-го-

рілчаних і тютюнових виробів. Це ті галузі, які задають збиткову або прибуткову програму всім іншим галузям, диктують ціни, а отже, і визначають їх розвиток. Базові галузі практично завжди прибуткові. Вони — рушій технічного і соціального поступу суспільства. Отож той, хто володіє цими ключовими галузями, має і владу, і можливість визначати рівень добробуту народу, і можливість поглиблювати кризовий стан суспільства або виводити виробництво, народне господарство, соціальну сферу, все суспільство з кризового стану. Отже, якщо ці галузі перебувають у руках приватних власників, а мета капіталістичного виробництва не поліпшення добробуту людини, а прибуток капіталіста, то вони працюють і працюватимуть на благо окремого олігарха, великого власника, а не на суспільство загалом. А якщо ці галузі перебувають у руках держави як загальнонародна власність, то весь їхній прибуток, усі їхні можливості як базових галузей, які закладають програму розвитку всіх інших галузей через ціни на бензин, солярку, газ, електроенергію, метал, вугілля тощо, обертаються на користь усього суспільства, кожного громадянина України. Загальнонародна власність, ключові позиції держави стосовно базових бюджетонаповнювальних галузей господарства — це та реальна головна ланка, за яку треба міцно вхопитися, щоб витягнути Україну з кризи. Іншого історично не дано. Жодні іноземні інвестиції, жодні показники розвитку господарства не здатні вивести Україну з кризи і піднести добробут громадян України. Адже прибуток іде великому приватному власникові, олігархові, а на розвиток господарства, на погашення кризи коштів не залишається. Це очевидно і час те усвідомити кожному громадянину України. Якщо приватизація — це засіб підвищення ефективності виробництва, то постає запитання, чому приватизують державні підприємства (Миколаївський глиноземний, «Телеком», лікеро-горілчані заводи та ін.), які працюють прибутково? У президентської влади — головного організатора приватизації, немає розумної відповіді на це. Адже державне підприємство, яке працює прибутково, весь прибуток віддає до бюджету, а приватизоване — до бюджету дає лише податки, а прибуток — приватному власникові. А коли зважити, що приватизують держпідприємства за безцінь (67,41% Лисичанського НПЗ Тюменська нафтова компанія приватизувала за 53,1 мільйона гривень за реальної вартості підприємства у 5 мільярдів гривень («Голос України» № 156 від 29.08.2002 р.) і таких прикладів безліч), то висновок напрощується тільки один: президентська виконавча влада грабує власний народ, забираючи в нього його надбавки. Парадоксально, але факт — усі уряди Президента Кучми з року в рік скаржаться, що в бюджеті немає грошей для достатнього забезпечення пенсій, стипендій, зарплати, судів, міліції, військового забезпечення тощо, бодай до прожиткового мінімуму. І водночас продають прибуткові державні підприємства за безцінь новоспеченим капіталістам і тим самим спустошують бюджет, позбавляють переважну більшість народу джерел доходу, а народне господарство — інвестування та виходу з економічної катастрофи. А що в Україні навчимося економічна катастрофа, свідчить порівняльний аналіз виробництва найважливіших видів продукції стосовно 1990 року (див. Послання Президента Верховній Раді України за 2001 рік, стор. 247—249). Він показує, що Україну внаслідок приватизації відкинуто на кілька десятиліть назад, тобто сьогодні вона випускає стільки само окремих видів продукції, як і в 50—60-х роках ХХ століття. А причина одна — державу позбавили економічних заходів впливу на суспільні процеси. Узяти село. Два роки поспіль багатий урожай зернових. А виробники залишаються бідними, ще й у боржниках ходять. Бо на ринку України ціна тонни зерна не покриває витрат на її виробництво. А світові ціни на зерно окупують. То де держава в цій ринковій ситуації? На боці посередників, які грабують і грабуватимуть село з допомогою ринкових механізмів. А в держави немає грошей, щоб наситити село технікою, паливом, насінням, добривами за доступними цінами. Все за ринковими мірками дорого, недоступно для рентабельного ведення господарства. То де вихід? Вихід у націоналізації землі відповідно до ст. 13 Конституції України. І в організації на землі таких форм господарювання, щоб селянин був власником і трудився водночас. Це цілком можливо, якщо врахувати досвід радянських колгоспів, кооперативів, артіль і зразківських кібуців або народних підприємств у США. Але це невідгідно ринковикам-демократам, які хочуть насадити на селі замість колективних форм господарства і навіть фермерства латифундії великих приватних власників. Сьогодні, після ганебного, зухвало, клятого, тобто злодійського, десятиліття приватизації, лише люди, засліплені ліберальними дурницями та фан-

тазіями, не бачать, що через приватизацію пограбували кожного громадянина України. І шлях до повернення награбованого приватизаторами кожному громадяниніві України лежить тільки і тільки через націоналізацію базових галузей господарства. Це конституційна вимога. В ст. 13 Конституції України сказано, що земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які перебувають у межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виняткової (морської) економічної зони є об’єктами права власності українського народу. А органи державної влади та місцевого самоврядування права власника здійснюють від імені українського народу. Тобто держава не власник, а лише керуючий у власника — українського народу. А без власника, як відомо, керуючий продавати майно не може. Ще ця стаття каже, що власність зобов’язує. Власність не повинна використовуватися на шкоду людині та суспільству, держава забезпечує соціальну спрямованість економіки. Як-що порівняти бюджет України кінця 80-х років і нинішній у доларах США, то в 1989 році він становив 52 мільярди, а на 2003-й плановано 47 млрд. гривень, або майже 9 мільярдів доларів США. В цьому простому порівнянні дано чітку відповідь, як власність використовується на шкоду людині та суспільству і як держава здійснила і здійснює через приватизацію антисоціальної спрямованість економіки.

Порівняйте ціни 1989 року на основні харчові продукти, комунальні послуги, житло, світло, газ, бензин, розміри зарплат, стипендій, пенсій, військового забезпечення тощо та нинішні. І кожному стане зрозуміло, що його пограбували. І пограбували за рахунок різкого зменшення держбюджету та переливання капіталу як загальнонаціонального багатства на приватні рахунки. Насамперед це стосується найприбутковіших базових галузей господарства, горілки та тютюну, які дають до бюджету левову частку капіталу. Це сталося. Але це не може тривати довго, а тим паче назавжди. Суспільство виховується на історичних помилках і прозирає. Ось і тепер суспільство визріло для того, щоб зрозуміти: вихід України з кризи можливий найближчими роками тільки шляхом націоналізації базових галузей господарства, горілки і тютюну як суперприбуткових галузей. Повернення в загальнонародний здобуток лише цієї частини загальнонародної власності дає змогу розпочати такі економічні перетворення, які за своїм значенням можна порівняти з досягненнями сучасного Китаю в економічному зростанні. Це шлях до швидко-го збільшення держбюджету в кілька разів. Можливість інвестування інших галузей господарства. Можливість віддати по-злودیськи відібрані у населення вклади, можливість проведення справедливої соціальної політики стосовно громадянина, можливість пожвавлення та прогнозування всієї економічної і соціальної сфери.

Сьогодні в націоналізації базових галузей господарства об’єктивно зацікавлені всі соціальні верстви суспільства, крім тих олігархічних кланів, котрі захопили ці галузі. Будівельники і ткачі, пекарі та переробники сільгосппродукції, всі галузі, які надають послуги, землероби та машинобудівники, автомобілісти та лікарі, вчителі та викладачі вузів, пенсіонери, студенти і військові, міліціонери і судді — всі в очікуванні, що держава встановить справедливі ціни на електроенергію, знизить податки, і жити, навіть за ринкових умов, стане легше. Та цього не станеться, поки базові галузі господарства — горілка і тютюн будуть у руках приватних власників. Така історична реальність нашого часу. Сьогодні тільки Компартія України (П. Симоненко) порушує питання про націоналізацію як економічну та політичну потребу. Решта партій обходять мовчанкою проблему націоналізації. Але безглуздо мовчати про те, що лежить на поверхні, що дозріло і перевірено десятиліттям реформ. Експеримент поставлено. Він для реформаторів виявився невдалим, веде до перманентної кризи, до латиноамериканських режимів «вічної» бідності, а не в Європу. Його треба зупинити і створити умови для оздоровлення після експерименту з приватизацією. Ця умова — націоналізація базових галузей господарства. Сьогодні всім людям в Україні, котрі мислять прогресивно, треба думати, як найбезболісніше, найсправедливіше і законно повернути народові його багатство. Звісно, передусім шляхом закону про націоналізацію. Комуністи вже розробляють такий закон, і його буде винесено на розгляд парламенту. Проте цей закон зачіпає інтереси найбагатших олігархічних кланів країни, а вони в парламенті верховодять. Буде боротьба. І ці клани намагатимуться не допустити прийняття закону про націоналізацію. Далі все залежатиме від громадських очікувань і настроїв. Рішуча підтримка народу змусить прийняти закон. Нерішучість народу, мовчазне стеження за перебігом боротьби, вічківальна позиція громадян забезпечать перемогу олігархам і похваляють надії на порятунк, на вихід із кризи.

Кожен має зрозуміти — навіть коли Україна досягне значних успіхів в економічному розвитку, вони принесуть прибуток окремим кланам, а пересічний громадянин у своєму соціальному та економічному становищі їх не помітить. Тільки після націоналізації базових галузей господарства кожен, хто живе в Україні, відчує, що покращення, які відбуваються, і в його інтересах. Іншого шляху до добробуту народу сьогодні немає. Чергові іноземні кредити, транші, інвестиції тощо не тільки закабальють Україну, дедалі глибше штовхають її в яму кризи, відрізають шлях до порятунку. Проте постає запитання, а якими методами здійснювати націоналізацію. Багато хто міркує так: приватизація була злодійська і триває як злодійська, але накрадене тепер не віддадуть без застосування сили, по справедливості. Але є й інша думка, інші підходи. Все має бути конституційно і законно. Найперше націоналізація базових галузей господарства повинна здійснюватися з урахуванням міжнародної практики. Проте за принципами законності та справедливості. Що мається на увазі? Конституція України (ст. 41) чітко встановлює, що

право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом. Отже, держава має право та обов’язок перевірити дотримання букви і духу законодавства про приватизацію в кожному конкретному випадку, а в разі виявлення порушень закону повернути власність державі. Далі, багато об’єктів державності було приватизовано під певні умови. Наприклад, приватизатор бере на себе зобов’язання погашати борги перед кредиторами, інвестувати у виробництво десятки мільйонів доларів, але не виконує їх. Тут держава також у порядку судових позовів може забрати власність у своє розпорядження. Залишилося відкритим питання і про різницю між повною реальною вартістю об’єкта і ціною, яку заплатили в порядку приватизації. Ніхто не має права дарувати загальнонародну власність. І сьогодні є всі підстави прийняти закон про відшкодування повної вартості приватизованих об’єктів. Іще один шлях — це емісія державою акцій на суму, що становить різницю між ціною приватизації та реальною вартістю об’єкта. Тоді власність стає спільною.

Нарешті, згідно зі ст. 41 Конституції України, примусове відчуження об’єктів права власності може бути застосовано тільки як виняток з мотивів суспільної потреби, на підставі і в порядку, встановлених законом, і за умови попереднього і цілкового відшкодування їх вартості. Розмір бюджету України в 9 млрд. доларів 2003 року порівняно з бюджетом 52 млрд. доларів 1989-го — найкраще свідчення суспільної потреби націоналізації базових галузей господарства.

Стаття 41 Конституції України також зазначає, що використання власності не може завдавати шкоди правам, свободам і гідності громадян, інтересам суспільства. Приватизація саме базових галузей промисловості, прибуткових підприємств завдала такої величезної шкоди інтересам суспільства і більшості громадян України окремо, що панове чудово розуміють, як глибоко знехтувано права і свободи людей і як безсоромно й відверто чинічно порушено Основний Закон країни під час приватизації. Адже бідність і злидні в Україні — це прямий наслідок приватизації базових галузей господарства. Тому потреба в законі про націоналізацію визріла. Десятирічний досвід реформ привів до прямого і зрозумілого висновку: Україна потребує поєднання державної власності в основоположних, таких, що наповнюють бюджет, базових галузях та приватної власності в інших галузях народного господарства. Саме за такого поєднання бюджет України може збільшитися в кілька разів, що стане основою виходу з кризи, стабільності розвитку і навіть економічного процвітання, якщо до керівництва країною замість лібералів-демократів, котрі наробили стільки непоправних реформаторських помилок, прийдуть розумні люди, справжні патріоти України — комуністи та їхні прибічники.

Формула: держава — власник базових основних засобів виробництва плюс приватний бізнес у сфері обслуговування, торгівлі, легкої, харчової, переробної промисловості — є історичний шлях до порятунку України, забезпечення її справжньої незалежності та порівнянності з країнами Європи за рівнем розвитку. Сьогодні зосередження провідних, найприбутковіших галузей промисловості в загальнонародній власності стане економічною базою для зростання добробуту кожного громадянина, а приватна ініціатива заохочуватиметься в малому бізнесі, торгівлі, легкій, харчовій та інших галузях промисловості, а також у сфері послуг.

Приватного власника, який чесно нажив свій капітал не за рахунок бандитської приватизації, не за рахунок розкрадання загальнонародного багатства, а власною працею, держава підтримуватиме і заохочуватиме в його ініціативі, бо він додає до загального блага, а не відриває від нього. Тому приватним підприємцям у сфері торгівлі, послуг, кожному, хто виявляє приватну ініціативу мати власну чи сімейну справу, держава зможе створити всі умови для розвитку, захистити від рекету і сваволі чиновників.

Громадяни України мусять знати, що без зміни форми правління (парламентська республіка), без повернення державі найприбутковіших галузей господарства, без державної власності не можна домогтися поліпшення життя робітника і селянина, лікаря і вчителя, інженера і військовослужбовця, студента і пенсіонера, фермера і приватного підприємця, науковця і працівника культури, держслужбовця і міліціонера. Тільки тоді, коли прибуток від видобутку нафти і газу, від виробництва електроенергії та металу, хімічної і вугільної промисловості, машинобудування, горілки і тютюну наповнюватиме держбюджет, а не закордонні рахунки олігархів, можна дати селу необхідні кредити і зупинити зростання цін на продукти харчування, знизити тарифи на житлово-комунальні послуги, повернути населенню вклади, забезпечити доступність освіти, медицини, гідного відпочинку, культури, науки, всіх благ цивілізації більшості народу України.

Р. С. Прочитавши цю статтю, еліта, кланові зубоскалитимуть, мовляв, поїзд пішов, що взяли, те наше, не повернемо тощо.

Побоюйтеся цих думок, панове! Не забувайте! Націоналізація — це для вас найгуманніший і найцивілізованіший, по суті, безкарний спосіб повернення народу його власності. Але є інший шлях: право народу на повстання, опір пригнобленню. Цей шлях визнано міжнародною спільнотою у відомих деклараціях. Не доводьте народ до цього шляху, панове!

Проголосуйте за закон про націоналізацію по-доброму. Зробіть для народу за десять років свого панування бодай щось розумне.

Володимир СІРЕНКО, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Академії правових наук України, народний депутат України, член фракції комуністів, безпартійний.

У НОМЕР

■ **Кіровоград**

Театр пішов з молотка

«Найбородатіший» кіровоградський довгобуд — приміщення облдрамтеатру — продано з аукціону. Новому господареві, ім’я якого поки що не розголошується, будівля дісталася за 750 тисяч гривень.

Будівлю почали зводити ще в 1979 році і мали завершити у 1982-му, до 100-річчя створення в Україні професіонального театру. Однак сталося по-іншому. Будівництво, що фінансувалося спочатку з бюджету СРСР, а потім України і області, йшло мляво, а шість років тому й зовсім припинилося через нестачу коштів. На цей час об’єкт був готовий на 52 відсотки, на нього було витрачено понад десять мільйонів доларів. Через недоглянутість будівля стала руйнуватися, покинутий будмайданчик лякав мешканців міста. Тому у червні минулого року сесія облради й вирішила включити приміщення театру до переліку об’єктів, які підлягають приватизації.

Регіональне відділення Фонду держмайна України визначило стартову ціну у 280 тисяч гривень. Умови аукціону було застережено тимчасовою комісією з питань приватизації, створеною облрадою нинішнього скликання, їх погодили з усіма зацікавленими сторонами — міськрадою, управлінням капітального будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації, на балансі якого перебувала споруда.

У торгах взяло участь троє покупців. Основні умови продажу: завершити будівництво за п’ять років та зберегти профіль закладу культури.

Отримані від аукціону гроші надійдуть до державного і місцевого бюджетів.

Олег БОНДАР.

Р. С. За кілька днів, а саме 27 жовтня, ми відзначимо 120-ліття утворення Театру корифів. Саме на кіровоградській (тоді ще елисаветградській) сцені трупа Марка Кропивницького зіграла «Наталку Полтавку». Ця подія стала початком українського професіонального театру. Те, що нині кіровоградський облдрамтеатр працює на старій славній сцені, якось гріє душу. Слава Богу, з молотка продано іншу споруду, яка хоч і є довгобудом, але до Великої Історії й далеко.

■ **Полтава**

Благословенні ці сліди...

Чорнухинці нещодавно вшанували 280-ті роковини з дня народження велета духу — мандрівного поета і філософа Григорія Сковороди. Літературно-мистецьке свято відбулося на території меморіальної садиби та музею.

Григорій ГРИНЬ.

ОГОЛОШЕННЯ

Региональное Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области и управляющий санацией ГП Пролетарское РСУ ПО «Донецкуголь» сообщают о проведении конкурса по продаже активов. На конкурс выставляются: 1. Кран «Краз-КС4574-2» 1995 г., начальная цена продажи-11000,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос-550,00 грн. 2. Здание диспетчерской, 1967 г., площадь — 267,5 кв. м., начальная цена продажи — 11296,00 грн. (без ПДВ), гарантийный взнос — 564,80 грн. 3. Часть здания деревообрабатывающего цеха, 1969/90 г., площадь — 3041,7 кв. м., начальная цена продажи — 38578,00 в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 1928,90 грн. 4. Часть здания деревообрабатывающего цеха, 1969/90, площадь — 1042,00 кв. м., начальная цена продажи 14416,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос —720,80 грн. 5. Здание малярного цеха, 1967 г., площадь — 250,7 кв. м., начальная цена продажи — 4047,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 202,35 грн. 6. Здание АБК, 1969 г., площадь — 572,2 кв. м., начальная цена продажи — 17288,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 864,40 грн. 7. Помещение гаражей с подс. помещением, 1972 г., площадь — 72,8 кв. м., начальная цена продажи — 2278,00 грн., в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 113,90 коп. 8. Помещение гаража, 1972 г., площадь — 32,6 кв. м., начальная цена продажи —752,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 37,60 грн. 9. Помещение гаража, 1972 г., площадь — 32,5 кв. м., начальная цена продажи —899,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 44,95 грн. 10. Помещение гаража, 1972 г., площадь — 44,9 кв. м., начальная цена продажи — 1243,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос 62,15 грн. 11. Помещение гаража 1972 г., площадь — 32,9 кв. м., начальная цена продажи — 759,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 37,95 грн. 12. Помещение гаража 1972 г., площадь — 32,8 кв. м., начальная цена продажи — 757,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 37,85 грн. Гарантийный взнос в размере 5% от начальной цены реализуемого имущества, регистрационный сбор для регистрации участников конкурса — 17 грн., перечисляются на р/с 260011503454 в ДОФ АКБ Укрсоцбанка, г. Донецка, МФО 334011, ОКПО 31137268 Регионального Агентства по вопросам банкротства в Донецкой области. Для участия в конкурсе необходимо подать письменную заявку и конкурсное предложение организатору конкурса Региональному Агентству по вопросам банкротства в Донецкой области, по адресу: г. Донецк, бул. Шевченка,20. Срок подачи заявок 25 календарных дней со дня публикации в газете по 18 ноября 2002 г., включительно. Заседание конкурсной комиссии состоится после 30 календарных дней со дня публикации информации 25 ноября 2002 г., в Региональном Агентстве по вопросам банкротства в Донецкой области по адресу: г. Донецк, бул. Шевченка,20, в 15.00. Справки по телефону — 381-76-17/14.

Захистити вітчизняного кредитора

Кредитування вітчизняного виробника є пріоритетною діяльністю банків України. Проте чинне законодавство не сприяє спрямуванню кредитних коштів на підтримку підприємств і організацій усіх форм власності. Мало того, на законодавчому рівні створено всі умови для ухилення недобросовісних боржників від погашення заборгованості перед банками.

У державі давно визріла нагальна потреба в законі, який визначав би економічні, організаційні і правові засади захисту прав банків-кредиторів, а також наслідки невиконання кредитних зобов'язань позичальниками.

Мною розроблений проект закону України «Про захист прав кредиторів», який на правовому рівні покликаний забезпечити стабільний розвиток і діяльність банківської системи України, захист законних інтересів банків, створити належне середовище на фінансовому ринку держави, сприятливі умови для розвитку економіки та підтримки

вітчизняного товаровиробника.

З метою безумовного повернення банківських кредитів, створення сприятливих умов для залучення внутрішніх та зовнішніх прямих інвестицій в економіку України та підтримки вітчизняного товаровиробника на законодавчому рівні пропонується закріпити:

1) пріоритетне право банку на заставу, як кредитора, що здійснює кредитну діяльність виключно грошовими коштами, спеціально залученими від населення та суб'єктів господарювання, та несе безумовні зобов'язання щодо їх повернення;

2) заборону визнання кредитних угод недійсними у разі належного виконання кредитором зобов'язань за кредитним договором щодо надання коштів позичальнику та прийняття такого виконання позичальником;

3) положення, згідно з яким будь-який мораторій або інше обмеження на реалізацію майна, в тому числі майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних фондах яких є частка держави, не поширюється на випадки реалізації майна, яке було поставлено кредиту до запровадження такого мораторію чи обмеження;

4) скасувати будь-які мораторії на реалізацію застави, оформленої банком з дотриманням норм чинного законодавства, в тому числі у

справах про банкрутство;

5) запровадити кримінальну відповідальність керівників підприємств-позичальників за невиконання зобов'язань перед банком щодо повернення кредитів та процентів за них.

Запропоновані мною положення закону встановлюють жорстку фінансову дисципліну для недобросовісних боржників, які використовують прогалини в законодавстві та відповідне лобі в найвищих органах законодавчої та виконавчої влади і намагаються таким чином уникнути повернення коштів.

Банки-кредитори повинні отримати більше можливостей для захисту своїх грошей та коштів клієнтів і акціонерів. Відомо, що стягнення навіть безспірного боргу є дуже складною судовою процедурою, оскільки боржники навмисно затягують розгляд судових справ шляхом подання скарг на рішення судових органів або на дії державної виконавчої служби. За цей час боржник перераховує кошти на рахунки своїх вільних від зобов'язань фірм та розпродает майно. Отже, для прискорення повернення боргів пропонується прийняти норми, якими встановити таке:

1) у разі нечасного виконання позичальником кредитних зобов'язань заборгованість позичальника перед кредитором може бути стягнута примусово в безспір-

ному порядку за наказом кредитора. Наказ кредитора є виконавчим документом та виконується в порядку, передбаченому Законом України «Про виконавче провадження»;

2) до позичальника, який не виконав свої кредитні зобов'язання, кредитор має право вжити таких заходів:

— стягнути в безспірному порядку кошти або звернути стягнення на будь-яке майно позичальника для погашення боргу (кредит, відсотки за користування кредитом, штрафні санкції) на підставі наказу про примусову сплату боргу за кредитним зобов'язанням;

— припинити надання нових кредитів за діючими з позичальником кредитними договорами;

3) реалізація майна, на яке звертається стягнення за наказом про примусову сплату боргу за кредитним зобов'язанням, здійснюється за вибором кредитора будь-яким способом:

— з аукціону (публічних торгів);

— шляхом укладення угоди між кредитором, органом державної виконавчої служби та покупцем про реалізацію майна на користь кредитора;

— іншим шляхом, вказаним в угоді між кредитором та позичальником або третьою особою (майновим поручителем);

4) у разі реалізації заставленого майна з аукціону (публічних торгів) кредитор має право на

свій розсуд після першого аукціону (публічних торгів), який не відбувся;

— виставити майно на повторний аукціон (публічні торги);

— залишити майно у своїй власності, при цьому вартість майна зменшується на 30% від вартості, за якою майно виставлялося на останній аукціон (публічні торги);

— звернути стягнення на будь-яке інше майно позичальника в порядку черговості, передбаченої законодавством України;

5) у разі несвоечасного виконання своїх зобов'язань за кредитним договором позичальник сплачує на користь кредитора пеню в розмірі, що встановлюється за згодою сторін. Розмір пені обчислюється від суми простроченого платежу та не може перевищувати десятикратної облікової ставки Національного банку України, що діяла в період, за який нараховується пеня;

6) будь-яка зміна організаційної форми позичальника, його реорганізація (реструктуризація), крім тих, які провадяться за рішенням суду, можуть здійснюватися лише за згодою кредитора;

7) рішення про приватизацію (корпоратизацію), реприватизацію позичальника може бути прийняте тільки за згодою кредитора.

Для усунення невідповідностей та прогалин у законодавстві, що ре-

гулює кредитні відносини, крім прийняття спеціального закону України «Про захист прав кредиторів», необхідно внести також відповідні зміни в деякі законодавчі акти, зокрема Цивільний кодекс Української РСР, Кримінальний кодекс України, закони України «Про заставу», «Про підприємства в Україні», «Про виконавче провадження», «Про приватизацію державного майна», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», «Про відповідальність за несвоечасне виконання грошових зобов'язань».

Зазначені зміни до чинного законодавства значно покращать інвестиційний клімат у країні, зменшать вартість банківських кредитів, дисциплінуватимуть позичальників, знизять ризики діяльності комерційних банків, що у свою чергу сприятиме зміцненню банківської системи України й захисту вкладів населення та юридичних осіб.

У разі прийняття розробленого закону «Про захист прав кредиторів» в Україні буде справді закріплені принцип «Кредитор завжди правий», який діє нині в усіх розвинених країнах світу.

Павло МАТВІЄНКО,
народний депутат України.

Присяга судді як гарантія утвердження законності

Уперше призначений суддя в урочистій обстановці складає присягу такого змісту: «Урочисто присягаю чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, здійснювати правосуддя, підкоряючись тільки закону, бути об'єктивним і справедливим».

Присяга судді складається перед Президентом України.

Стаття 10 Закону України «Про статус суддів».

звертають увагу на суб'єктивні причини, пов'язані з особами суддів. І треба визнати, що саме цей чинник — найвразливіший з точки зору суспільства.

Світова практика переконує, що основним шляхом подолання недовіри людей до судової гілки влади є зміцнення авторитету суддів. А це досягається максимальною прозорістю у їх професійній і приватній діяльності, підвищенням особистої відповідальності за дотримання вимог закону при здійсненні правосуддя.

У чинній системі законодавства достатньо виписані гарантії незалежності суддів — це стосується і запобігання тиску на них, за що передбачено кримінальну відповідальність, і забезпечення неупередженості під час

розгляду справ. Водночас у системі судустрою законом передбачено цілісну систему контролю, яку здійснюють різного рівня кваліфікаційні комісії та Вища рада юстиції. Саме ці органи мають право притягати суддів до дисциплінарної відповідальності і порушувати питання про їх звільнення.

Проте у чинному законодавстві закладено колізію, яка, на нашу думку, унеможливує громадський контроль за судочинством. У згаданій статті 126 Конституції України серед можливих проступків судді, наслідком яких може бути його звільнення, крім набрання законної сили обвинувального вироку щодо нього, згадується тільки порушення присяги.

А порушення законодавства під час розгляду судових справ та інших зобов'язань, що перелічені у статтях 5 і 6 Закону України «Про статус суддів», тягне за собою лише дисциплінарну відповідальність, наслідком чого може бути винесення догани або пониження кваліфікаційного класу.

Розглядають такі дисциплінарні справи кваліфікаційні комісії, переважна більшість у яких — теж судді. Як свідчить практика, це негативно впливає на об'єктивність

та принципівості рішень цих комісій. До того ж порушувати питання про дисциплінарну відповідальність суддів можуть лише народні депутати України, Уповноважений Верховної Ради з прав людини та представники того ж таки суддівського корпусу. З початком судової реформи цього права нині позбавлено не лише рядових громадян, а й навіть прокурорів.

Враховуючи численні скарги та звернення виборців, я разом із колегами — народними депутатами України Дмитром Святашем і Олегом Каратумановим вніс на розгляд Верховної Ради України проект закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус суддів».

Ми вважаємо, що вперше призначений суддя має складати присягу такого змісту: «Урочисто присягаю чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, при здійсненні правосуддя керуватися тільки Конституцією України та законами України, дотримуватися вимог Кодексу професійної етики судді, поважати та охороняти права та свободи людини і громадянина, зберігати професійну таємницю, не допускати судової тяганини, особисту зацікавленість у судочинстві та у вирішен-

ні справ, інших умисних дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у його неупередженості і незалежності, забезпечувати повний, всебічний та об'єктивний розгляд судових справ з урахуванням прав та свобод громадян, інтересів держави, як велить мені обов'язок судді та моя совість».

Зрозуміло, що присяга не може забезпечити суспільство від зловживання суддями своєю владою, вмістити перелік усіх можливих проступків. У запропонованій редакції враховано практику розгляду дисциплінарної відповідальності суддів кваліфікаційними комісіями та Вищою радою юстиції.

Хочемо наголосити на ще одному істотному аспекті нашого проекту. Вважаємо, що складання перед всенародно обраним Президентом України саме такої вагомості присяги матиме великий вплив на подальшу діяльність новопризначених суддів не лише в юридичному, а й, що вкрай важливо, у моральному плані. Недаремно у народі кажуть: порушиш закон — тебе судитиме суддя, поламаєш клятву — осудять Бог і люди.

Михайло ДОБКІН,
народний депутат України.

На московську сцену вийшли... смертники

ТЕРОР

У центрі величезного мегаполіса другий день триває драма, за якою пильно спостерігає весь світ. У приміщенні концертного залу, що за два кілометри від Кремля, ввечері 23 жовтня група озброєних терористів захопила 570 заручників, глядачів, які прийшли подивитися популярний у російській столиці мюзикл «Норд-Ост». За свідченнями очевидців, під час другого акту на сцену в камуфляжному одязі вийшли четверо озброєних людей, вистрелили у повітря автоматною чергою і закрили, що всі, хто перебуває в залі, стають заручниками. Група терористів налічує майже сорок осіб, серед них є жінки, які теж озброєні. Терористи випустили із зали дітей та вагітних жінок (усього 43 особи) і почали мінувати тротилowymi шапками та іншими вибуховими пристроями приміщення, в якому перебували глядачі. Мало того, терористи дозволили заручникам по мобільних телефонах зв'язатися зі своїми родичами і розповісти про те, що з ними відбувається.

Фото АП.

Терміново до місця події було стягнуто десятки підрозділів «спецназу» Міністерства оборони, МВС та ФСБ. Російська влада негайно створила штаб єдиного управління виходу із ситуації, що склалася, який очолив директор ФСБ Микола Патрушев. Прес-служба адміністрації президента повідомила, що Володимир Путін зібрав Раду безпеки, на якій було обговорено ситуацію із захопленням заручників. Усю ніч працювали як центральні та московські телеканали і в прямому ефірі інформували про те, як триває переговорний процес з терористами.

Терористи заявили, що вони смертники і не сподіваються, що залишаться в живих. Єдина вимога, яку вони висунули російській владі, — це закінчення війни в Чечні і негайне виведення федеральних військ із республіки. Бандити також заявили, що за кожного вбитого їхнього товариша вони розстрілюватимуть десять заручників.

Серед заручників перебувають 23 громадянина України. Інформацію про це передав у посольство України мобільним телефоном глядач — громадянин України, який став заручником. За його словами, «всім

наказано лежати на підлозі і не розмовляти». Усю ніч на місці події перебували Надзвичайний і Повноважний Посол України в РФ Микола Білоболоцький та Генеральний консул України в РФ Петро Мацарський. Бандити висунули вимогу організувати їм зустріч з послами тих іноземних держав, громадяни яких є заручниками. Але, як повідомили кореспондентів «ГУ» в Посольстві України в РФ, «терористи змінили свої вимоги» і переговори з послами не відбулися. Цікаво, що російські ЗМІ у своїх матеріалах не повідомляють про те, що серед заручників є громадяни України. Але водночас надають послам Бельгії, Нідерландів та Великої Британії час для прямого телевізійного ефіру, який, звичайно, контролюють і прослуховують бойовики. По суті, у Москві відбувається жаклива, некерована провокація, задалегідь задумана і спланована. Важко собі уявити, щоб без підтримки тих політичних і бізнесових груп, які не бажають закінчення війни в Чечні, могла б пройти така великомасштабна терористична операція в центрі багатомільйонного міста. Такі відомі російські політики, як Євген Примаков, Іван Рибкін, Борис

Березовський уже не раз вимагали від Кремля припинити бойові дії в Чечні і піти на переговори з Асланом Масхадовим — єдиним нині легітимним президентом Республіки Ічкерії.

У чеченських бойовиків величезний досвід проведення терористичних операцій. Силового розв'язання проблеми, що створилася в Москві, немає. В разі якщо російська влада спробує фізично усунути бандитів, безперечно, під час такої операції буде вбито сотні ні в чому не винних людей.

Терористична акція бойовиків може спричинити вибух націоналізму і «кавказької» фобії в Москві. У російській столиці мешкають і незаконно перебувають понад мільйон осіб, історична батьківщина яких — Кавказ. Лідер лібералів Володимир Жириновський уже зажадав «провести жорстку тотальну перевірку і всіх «чорних» депортувати з Росії».

Змінилося й повсякденне життя Москви. На вулицях, біля державних установ, енергооб'єктів багато військової техніки і озброєних людей. Тимчасово перекрито Красну площу і всі вулиці навколо Кремля. У метро — посилені загони

міліції, на дорогах, на в'їзді до Москви перевіряють усі машини. Російські політики закликають москвичів зберігати спокій. Але, мабуть, якщо станеться непоправне і терористи знищать заручників, навряд чи російська влада зможе контролювати ситуацію не тільки у Москві, а й у багатьох російських містах, де на заробітках перебувають вихідці з Кавказу.

Учора Президент України Леонід Кучма вирішив перервати свій офіційний візит до Хорватії з огляду на зухвалість теракт у Москві і потенційну загрозу громадянам України, які є заручниками. Його прес-секретар О. Громницька наголосила, що Л. Кучма особисто стежить за ситуацією в Москві, вживаючи необхідних заходів на міждержавному рівні для запобігання трагічним наслідкам події.

Леонід Кучма засудив дії терористів, які захопили заручників. Із засудженням виступив також МЗС України. «Немає жодного виправдання діям терористів... Сподіваємося, що цю людську трагедію буде розв'язано мирним шляхом», — наголошено в офіційній заяві.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Екран із... туману

НОВИНИ НАУКИ І ТЕХНІКИ

Фінські вчені Ісмо Раколайнен та Каррі Палувуорі з Вищої технічної школи Тампере розробили систему створення екранів не з твердих чи м'яких матеріалів, як це всюди заведено, а з дуже тонкого шару туману. Апарат використовує звичайну воду, лише кілька літрів на годину. Жодних калюж на підлозі не буде, а на екранах можна демонструвати і окремі знімки, і фільми.

Один із таких екранів установлено в залі науки книжкової виставки в фінському місті Турку. На ньому демонструють копію шедевра Леонардо да Вінчі — портрет Мо-

ни Лізи в кольорі. Здавалося б, нічого незвичайного в цьому немає. Але ось до екрана підійшла людина і... пройшла крізь нього, наче й не було нічого. Зображення

дещо порушилося, але одразу відновилося. Відвідувачі з цікавістю розглядають новинку. А особливо радіють дітлахи, які залюбки використовують шанс пробігти «крізь стіну». А деякі літні люди звично нахилиють голову, проходячи мимо екрана. Вони ще не звикли до подібних новацій. Раніше винахідники встановили свою систему в музеї сучасного мистецтва в Тампере. Там на екрані демонструють копії

полотен відомих художників.

«Сфера застосування таких екранів із туману може бути найширша. Приміром, їх легко використовувати в універсальних магазинах чи в рекламній справі», — заявив Ісмо Раколайнен.

Автори винаходу сподіваються на солідний попит, тому отримали патент не лише в Фінляндії, а й у деяких інших розвинених країнах.

Марат ЗУБКО.
Гельсінкі.

Гавел хворий

Президент Чехії Вацлав Гавел у середу через хворобу відмінив робочу програму на найближчі дні. Як повідомив прес-секретар глави держави Ладислав Шпачек, лікарі діагностували в Гавела початок катару верхніх дихальних шляхів. Відмінено робочі зустрічі на

середу, а також планований візит до Канцелярії з підготовки саміту НАТО в Празі. Президент Чехії на прохання лікарів залишився у своїй замській резиденції — замку Лани. Вацлав Гавел було 16 разів госпіталізовано за час перебування на посту глави держави.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ **Москва**

Особливості білорусько-російського єднання

Росія з подивом зреагувала на видворення з Білорусі лідерів Союзу правих сил Бориса Немцова та Ірини Хакамади. Як сказано в офіційній заяві російського МЗС, «порушення прав свободи пересування громадян наших країн у рамках Союзної держави не тільки не вписується в особливий характер відносин Росії і Білорусі, а й кидає тінь на процес союзного будівництва». «Очевидно, цю акцію інспіровано певними колами, не зацікавленими у розвитку російсько-білоруського співробітництва та інтеграції», — припускають у МЗС Росії.

■ **Нью-Йорк**

США не потрібна санкція ООН

США подали Раді Безпеки ООН свій проект нової резолюції з Іраку. Владі Іраку надають 30 днів для ознайомлення інспекторів з усіма програмами створення зброї масового ураження: хімічної, бактеріологічної та ядерної, а також балістичних ракет і технологій, що мають подвійне — воєнне і цивільне — призначення. У новому проекті резолюції нічого не сказано про потребу заручитися підтримкою Ради Безпеки в разі рішення США розпочати воєнну операцію проти Іраку.

■ **Тель-Авів**

Розкрито шпигунську мережу «Хезболлах»

Спецслужби Ізраїлю заарештували 11 громадян країни, яких підозрюють у передаванні секретної інформації бойовикам ліванського шіїтського угруповання в обмін на гроші й наркотики.

■ **Санкт-Петербург**

Країни СНД об'єднують енергетику

Створено паливно-енергетичну раду країн Співдружності. Найбільше від цього має виграти Росія, котра зможе збільшити експорт енергії.

■ **Токіо**

Криза стає некерованою

Японія не може впоратися з грандіозною банківською кризою. Уряд відклав публікацію плану щодо звільнення банків від «поганих» боргів.

■ **Копенгаген**

Данія попереджає про загрозу терактів

Міністерство закордонних справ Данії заявило, що воно має у своєму розпорядженні дані про можливість терактів у Таїланді. Як потенційну ціль нападу названо популярний серед туристів курорт Пхукет на південному заході країни.

■ **Вашингтон**

«Снайперіада» триває

Видано ордер на арешт людини, котра знає про вашингтонського снайпера. Шеф поліції графства Монтгомері Чарльз Муз сказав, що свідок озброєний і дуже небезпечний. Цю людину ідентифіковано як Джона Аллена Мохаммеда, він темношкірий, йому 42 роки.

На знімку: такий на вигляд підозрюваний «знавець».

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств

Рекордний бюджет

Президент США Джордж Буш затвердив новий військовий бюджет у 335 млрд. доларів — найбільший в історії країни. Як повідомляє радіо «Свобода», президент заявив, що збільшення бюджету необхідно для успішної боротьби з міжнародним тероризмом і, можливо, для війни проти Іраку. Рекордний військовий бюджет США підтримали і республіканці, і демократи.

Контрастний душ

(Початок на 1-й стор.).

Наступного року уряд пропонує вугільним бюджет у 2,2 мільярда, парламентський бюджетний комітет — у 2,6, а комітет з питань ПЕК — 5,2 мільярда, саме стільки, скільки записано в урядовій програмі. Чи мають право шахтарі диктувати державі свої умови? Чи виграє хтось у цій, уже хронічній, суперечці? Парадокс вугільної галузі полягає в тому, що нині вона одна з тих, що розвивається і динамічно забезпечує показники зростання обсягу виробництва. Деякі холдинги і шахти на Донбасі вже виконали річний план і, як за старих часів, зустріли з ялинкою новий рік. Та, незважаючи на все це, з кожним роком вугільна галузь обростає дедалі новими й новими проблемами, розв'язання яких залежить від політики на державному рівні.

Чорне золото в обмін на паперове

Шахту «Довжанську-Капітальну» державної холдингової компанії «Свердловантрацит», що на Луганщині, вважають однією з краших в Україні. Термоантрацит, що його видобувають тільки тут, вугільні «генерали» називають золотим. Переважно його відправляють на електростанції країни, але частину експортують до Польщі та Німеччини для виробництва електродів. До речі, запаси такого вугілля мають лише п'ять держав світу — Росія, ПАР, В'єтнам, Китай та Україна.

Ще у вересні колектив «Довжанської-Капітальної» виконав річну прог-

раму і сьогодні вже працює в рахунок 2003 року. За офіційними даними, запаси особливо цінного антрациту становлять 24 млн. тонн, що засвідчує цілком обнадійливу перспективу цього підприємства. Але інша цифра, названа директором шахти Миколою Нікішиним, де-що насторожує. За словами керівника, колектив забезпечено роботою тільки на найближчі 15 років. Що буде потім — загадувати поки що не береться ніхто. Все залежить від державної політики в розвитку вугільної галузі: якщо фінансування буде достатнє і вчасне, можна сподіватися на успіх. У

протилежному разі вугільну галузь, як і раніше, лихобанитиме, і ця «хвороба» стане заразна і для здоров'я суспільства.

За планом свого розвитку «Довжанська-Капітальна» ще три роки тому мала закінчити будівництво Кам'янського блока, вводячи в експлуатацію новий горизонт. Тоді б до того, як відпрацюють наявні запаси вугілля, було б підготовлено новий фронт роботи. А отже, колективі не загрожували б болючі виробничі паузи. Але будівництво нового горизонту поки що не розпочинали. Якщо зволікати з розв'язанням цього питання ще років зо два, передовий на сьогодні колектив шахти може зазнати катастрофи.

Головна причина стара і добре відома — відсутність коштів. Саме тут і криється парадокс. За ло-

гікою, шахта, яка одержує прибуток, не має просити державних дотацій, а може використовувати свої кошти. У «Довжанської-Капітальної» прибуток чималий — більш як 52 млн. грн. торік. Однак її керівник просить надати з державного бюджету бодай 15 млн. грн. для початку будівництва нового горизонту. І пояснюють таке прохання складною фінансовою ситуацією на підприємстві. Річ у тім, що прибуток шахта має лише на папері. Нинішнього року він, приміром, уже становить більш як 36 млн. грн. Але дебіторська заборгованість за минулий рік перевищує 272 млн. грн., а за результатами нинішнього року вже сягнула 200 млн. грн.

От і виходить, що, вважаючися багатим підприємством, шахта насправді не має достатньо коштів

на закупівлю нового обладнання, будівництво нового горизонту. Та й підвищення зарплати гірникам також на порядку денному. Хоча зарплата на «Довжанській-Капітальній» одна з найвищих не лише в області, а й по міністерству, виплачують її без затримок. Робітники очисного вибою одержують у середньому 2200 грн. («брудними»), прохідники — на 500—600 грн. менше, тоді як на багатьох сусідніх шахтах гірники ідуть у вибій за 300—400 гривень.

У розмові з нами шахтарі, які щойно закінчили зміну, підтвердили: вони одержують чистими 1600—1800 гривень. І що головне — вчасно. Плюс — вугілля для опалення будинків (через хронічні проблеми з котельнями, трубами і водою більшість будинків у шахтарських містечках і селищах пе-

рейшла на автономне опалення і водопостачання). Відповідно, є й чимало бажаних влаштуватися сюди на роботу. Однак на запитання, чому вони обрали шахтарський фах, наші співрозмовники, серед яких чимало й молодих хлопців, відповідають: «А ми не маємо іншого вибору». І що найстрашніше — в них немає впевненості в завтрашньому дні.

...Пройдждаючи Луганщиною, можна побачити кілометри занедбаних територій зі слідами «колишньої цивілізації» — іржавими конструкціями, наполовину розібраними на металобрухт, териконами, які осіли, підвісними дорогами, що колись курсували... Де шахти закриті, селища вимирають.

Хтось поїхав на заробітки до Росії, хтось торгувати на базарі, хтось ледве зводить кінці з кін-

Андрій КЛЮЄВ, голова Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики і ядерної безпеки:

— За останні 11 років паливно-енергетичний комплекс України був донором для всієї економіки держави. Але заборгованість енергоринок перед підприємствами ПЕК становить 14,7 млрд. грн. Це борги перед шахтарями, перед енергетиками, неплата за газ. Якщо ми і далі так ставитимемося до ПЕК, то скоро повністю все буде дотаційним, і не можна буде навіть вести мову про енергетичну безпеку нашої країни.

Якщо урядом прийнято програму «Вугілля України», покликану вирішити проблеми шахтарів, то її треба виконувати. Водночас 2,2 мільярда гривень, передбачені урядом у проекті держбюджету-2003 на потреби вугільників, навпаки, погублять вугільну промисловість, і аж ніяк її не піднімуть. Виділення такої суми означатиме, що в 2003 році в Україні доведеться закрити 65 шахт і втратити майже 150 тисяч робочих місць.

Всі ці проблеми лягають на бюджет у наступному році, борги за енергоносії позначаються на цінах, а в підсумку — на всіх українських громадянах.

Валерій КОНОВАЛЮК, перший заступник голови Комітету ВР із питань бюджету:

— Звісно, не можна вирішити одним розчерком пера ту проблему, яка формувалася не один рік, а десятиріччя. Тому потрібно виробити підхід не лише у збільшенні фінансування вугільної галузі, а насамперед змінити всю методологію — використання бюджетних коштів, поетапну реструктуризацію галузі. Якщо сьогодні в галузі 90% збиткових підприємств, то необхідно впроваджувати ефективніші механізми, ринкові моделі ведення економіки. І найголовніше — чітко виробити енергетич-

ну стратегію України на найближчі роки. Бо якщо ми консервуватимемо цю проблему, сподіваючися на її самовирішення, отримаємо чергові серйозні акції протесту шахтарів.

Та цифра, яку сьогодні закладено урядом у проект бюджету на вугільну галузь, означає її планомірний розвал і серйозні негативні наслідки вже в наступному році. Бо сьогодні рівень державної підтримки шахт навіть на 50% не покриває необхідність у зарплаті. За останні роки в Україні не було введено жодного нового очисного вибою чи пускової лави, щоб збільшити обсяги видобутку вугілля і тим самим створити робочі місця, забезпечити ефективність роботи вуглевидобувних підприємств. Необхідно переходити від просто утримання галузі до розвитку вугільної промисловості, будівництва і реконструкції шахт, безпеки шахтарської праці.

Геннадій АСТРОВ-ШУМІЛОВ, народний депутат України від 111-го виборчого округу Луганської області, член депутатської групи «Народний вибір»:

— Через постійне недофінансування в останні 11 років і навіть в останні роки радянської влади вугільна галузь України перетворилася з процвітаючої на кризову. У перші роки незалежності державну підтримку і дотації було взагалі ліквідовано, вугільні підприємства переведено на внутрішнє фінансування, тобто прибуток добре працюючих підприємств переспрямовувався на підприємства, які не мали можливості навіть виплатити зарплату. Але інвестиційний період вугільної промисловості, напевне, найбільший серед усіх галузей промисловості. Для того, щоб із вкладених грошей отримати результати, потрібно 10-15 років. Тому, стягуючи гроші з нормально працюючих шахт, ми не вкладали кошти у розвиток виробництва, не будували нові горизонти, не здійснювали технічне переоснащення. На капітальне будівництво виділялося лише 10% від рівня 1990 року, тому частина вугільних підприємств або згортали свої обсяги виробництва, або взагалі були ліквідовані.

В Україні було закрито 62 шахти. Закриття зали-

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Артерія життя, що несе небезпеку

На території Луганщини зафіксовано понад 650 випадків самовільних розробок вугільних пластів гірничих виробок, що в результаті призводить до виникнення надзвичайних ситуацій і загибелі людей. Починаючи з 2000 року, на самокопальнях загинуло 16 осіб. Крім того, неконтрольовані гірничі виробки, які проводять приватні особи, створюють небезпеку для населення: осідає ґрунт, ламаються конструкції різних об'єктів, у тому числі й житлових багатоповерхових будинків. Цікаво, що коли на шахтах «Україна» Перевальського району і «Краснодарська-Південна» у Суходольську приватні компанії освоїли вугільні території без будь-якого на те дозволу, то Бугаївська і Селезнівська селищні ради Перевальського району видали акти на тимчасове користування землею, на якій відкритим способом здійснюється незаконний видобуток вугілля.

Керівникам міст і районів, на території яких є такі приватні виробництва, рекомендовано ретельно обстежувати ділянки гірничих виробок, що виходять на поверхню. А в разі вияву несанкціонованих розробок на виходах вугільних пластів закривати їх, а матеріали передавати в правоохоронні органи. Але населення дуже невдоволене такими заходами. Адже для багатьох сімей це єдине джерело заробітку і палива для майбутньої зими.

для шахтарів

цями, щось вирощуючи на городі, хтось просто спивається... Тому гірники навіть із шахт, що нині успішно працюють, спостерігаючи ці картини, не можуть зарікатися, що і їх не спіткає така сама доля.

Головні боржники вугільників — енергетики. Розмов про співпрацю з ними багато, але формули їхніх взаємин за ринкових умов, яка водночас влаштовувала б обидві сторони, досі не знайдено. Директор шахти «Довжанська-Капітальна» Микола Нікішин, наприклад, вважає, що ситуацію може змінити створення окремого Міністерства вугільної промисловості, як було раніше. А сьогодні кошти, які надходять від енергетиків, передають вугільникам за залишковим принципом, примушуючи галузь жити одним днем, а не працювати на перспективу.

Ціна на вугілля і далі залишається лімітованою,

тоді як вартість гірничого обладнання, кабельної продукції, енергоресурсів постійно підвищується.

Маючи три видобувні лави, «Довжанська-Капітальна» видобуває близько 7 тисяч тонн вугілля на добу, тоді як раніше вона мала 12 лав і видавала на-гора 12 тисяч тонн антрациту на добу. І сьогодні вона може працювати продуктивно і рентабельно, але за умови підтримки і чітко відпрацьованих партнерських відносин (а тут саме і з'являється «підводне каміння»). На капітальне будівництво поточного року держава виділила шахті 6 млн. грн., більш як 6 млн. грн. бюджетних коштів підприємство витратило на монтаж лав, майже мільйон — на охорону праці. Та порівняно з необхідним — це мізер. Якби вдалося одержати свої гроші від енергетиків, ситуація мало-помалу налагодилася б.

Ще торік було ухвалено державну програму «Вугілля України». Добра програма. Все в ній чітко розписано: де і яку реконструкцію проводити, скільки нових шахт побудувати, лав нарізати, вибоїв підготувати. Незрозуміло лише, за які

гроші. Треба думати, за державні?

І обрані від Луганщини народні депутати, яким у нинішньому парламенті вдалося навіть створити свою депутатську групу «Народний вибір», і керівники шахт, і самі шахтарі з вдячністю пригадують слова Президента України Леоніда Кучми, сказані під час відвідань області цього літа: за такого бюджетного фінансування ми можемо втратити вугільну галузь, а якщо ми втратимо все. Президент тоді пообіцяв шахтарям відстоювати їхні справедливі вимоги під час прийняття бюджету на наступний рік. Тепер шахтарі чекають і від держави сміливих рішень, адже свої обов'язки перед нею вони справно виконують.

Луганська область.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

шило після себе безробіття, проблеми в соціальній сфері. Первомайськ, Лисичанськ, Стаханов, Брянка — це цілий регіон, де працювало близько 75 тисяч шахтарів, а сьогодні їх залишилося лише 15-20%. Виділені на створення робочих місць кошти у краємому разі спрямовувалися на будівництво фабрики пошиття одягу чи взуття, але ж туди не піде працювати шахтар! У шахтарських селищах, де закрито шахти, найбільший рівень самогубств.

Зараз вода із затоплених шахт підійшла до поверхні землі, заливаючи окремі ділянки й цілі регіони, газ витісняється на поверхню, що загрожує вибухами. Вченими підраховано, що на закриття шахт треба виділяти грошей не менше, ніж на їх підтримання. Якщо є запаси вугілля, дешевше вкласти гроші у реконструкцію, технічне переозброєння шахт, ніж у їх закриття. Закриття коштує в середньому 70 млн. грн., плюс постійні затрати держави на забезпечення вугіллям пенсіонерів, інвалідів, виплату регресних, утримання соціальної сфери тощо.

Програма «Вугілля України» передбачає спочатку щороку виділяти певні кошти на розвиток вугільної галузі з тим, щоб у 2010 році шахти вже могли утримуватися за рахунок власних коштів, а держава підтримувала б лише капітальне будівництво частини шахт. Те, що вугілля не «з'їдає» бюджет, а, навпаки, наповнює його, видно на прикладі холдингу «Ровенькиантрацит», яке в рік відраховує близько 250 млн. грн. всіх платежів. А для підтримки шахт холдингу потрібно в рік 100-120 млн. грн. Тож державі треба наважитися: або підтримувати розвиток шахт, або їх закрити, що буде дорожче.

Гальмує розвиток галузі і недосконалість податкового законодавства. За законами про податок на прибуток підприємств, на додану вартість, відвантажив вугілля — це вже дохід. Але гроші за це вугілля ще не заплата. На сьогодні борг перед двома холдингами, «Свердловантрацит» і «Ровенькиантрацит», за відвантажене вугілля становить 400 млн. грн. Але з цих коштів треба сплатити податок на прибуток. Коли вугільна галузь працювала з нульовим ПДВ, це було вигідно не лише вугільникам, а й усій державі. Бо якщо зростає через ПДВ ціна на вугілля, дорожчають енергоносії та всі види продукції.

Якщо відмовимося від видобутку власного вугілля, доведеться закуповувати його значно дорожче за кор-

доном. Без вугілля люди мерзнутимуть, сидітимуть без світла. Тож, підтримуючи сьогодні вугільну галузь, ми рятуємо економіку України.

Олександр ЄФРЕМОВ, глава Луганської обласної держадміністрації:

— Одна з проблем, на розв'язання якої сьогодні спрямовані всі наші зусилля, — стан вугільної галузі. В області закрито 35 шахт, і якщо врахувати, що на кожній з них працювало від 2,5 до 4 тисяч чоловік, то в короткі строки без роботи залишилося майже 100 тисяч працездатного населення регіону. Це проблема не лише Луганщини, а й усієї країни. Ми намагаємося стабілізувати ситуацію. Протягом трьох років область збільшує вуглеви-добуток, чотири холдингових компанії достроково виконали річну програму. Щодо решти чотирьох холдин-гів, то з допомогою Мінпаливенерго шукаємо варіанти, щоб ці підприємства також працювали ритмічно.

Як керівник вугільного регіону, я зацікавлений у тому, щоб при розподілі державних бюджетних коштів вугільна галузь, як визначальний сектор економіки, отримала необхідну фінансову підтримку. Хоча розумію, що уряду буде важко відшукати такі кошти. При цьому я не можу погодитися і з тією сумою, яка пропонується сьогодні з боку Міністерства фінансів, — близько двох мільярдів гривень. Адже лише борги із заробітної плати перед вугільниками становлять у державі в цілому більше мільярда. Ще не сповна розраховувалися за поставлене вугілля енергетики.

У вугільній галузі ми також зіштовхуємося з кадровою проблемою. За такого низького рівня зарплати, який існує в багатьох холдингах, складно привабити працювати кваліфікованих підземних робітників і молодь. У Луганській області треба залучити додатково для роботи в цій сфері близько 15 тисяч чоловік. Але незважаючи на безробіття, не-легко знайти людей, які пішли б працювати на таку важку ділянку роботи, як шахта.

Сторінку підготували
Алла АНТИПОВА, Юліана ШЕВЧУК.

КРИМІНАЛ

■ Кіровоград

Досварився до злочину

На Кіровоградщині 20-річний юнак убив матір, сестру та 10-річну племінницю.

Три розчленовані тіла, а також знаряддя вбивства: сокиру, два ножі та викрутку, — знайдено в житловому будинку села Підгайці.

За даними Кіровоградського райвідділу УМВС, юнака, який вчинив злочин, затримано, коли той розпивав спиртні напої. У скоєному він зізнався. Є підстави вважати, що в момент вбивства хлопець перебував під дією наркотичних речовин.

Причиною трагедії, схоже, став черговий конфлікт між сином та матір'ю через те, що він, прийшовши навесні з армії, ніде не працював, повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.

«Мерседес» осідлав ненадовго

У дитинстві улюбленим фільмом Романа З. був «Мерседес» утікає від погоні». Будучи вже дорослим, він спробує себе в ролі улюбленого героя. Щоправда, лише з тою різницею, що дійство проходить не на знімальному майданчику, а в реальному житті. А «Мерседес» належатиме не Романові. А втім, яка йому різниця, чия це іномарка? Головне, він зможе підібрати до неї ключі і проїхатися нічною Одесою з вітерцем. І це були незабутні миті.

Але все гарне рано чи пізно закінчується. Таким моментом стала несподівана зустріч із патрульним екіпажем ДАІ окремого батальйону Одеси — інспекторами ДПС В. Кондрашенком, Г. Вінцевським, К. Прусом. На вимогу зупинитися водій лише збільшив швидкість....

Надмірна упевненість у своїх більш ніж скромних навичках водія зіграла з Романом злий жарт. Не витримавши психологічного напруження, він не справився з керуванням і наїхав на металеву огорожу. Невдаха-гонщик спробував було втекти, але тут йому автоінспектори не залишили жодних шансів.

Нині Роман вивчає статтю Кримінального кодексу «Незаконне оволодіння транспортним засобом», яка передбачає штраф від тисячі до тисячі двохсот неоподатковуваних мінімумів або позбавлення волі на термін від трьох до п'яти років, повідомляє Володимир ЕННАНОВ, співробітник Департаменту ДАІ МВС України.

■ Дніпропетровськ

Війни наяву

У Кривому Розі затримано перших чотирьох убивць з тих шести, які тут останнім часом тероризували місцевих таксистів. Негідники ночами по телефону замовляли авто, довго каталися, а потім відбирали виручку й жорстоко та цинічно знущалися з водіїв. Таксист, над яким учинили розправу ще у травні, досі перебуває в коматозному стані. А з останньої жертви, яку спершу взяли в заручники, вимагаючи викупу, бандити глумилися до ранку: відрізали пальці, вуха... Чоловік не витримав тортур п'яної компанії, його, уже мертвого, залишили в багажнику автомобіля, повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.

■ Ужгород

Оце так омлет!

Під час оперативно-розшукових заходів співробітники обласного управління СБУ поблизу села Голубиног Свлявського району затримали каміон, що їхав з Києва і був завантажений курячими яйцями. За продуктами причайлися 26 громадян Китаю. Супроводила цей «товар» група прикриття на «Опелі» та «Ниві». Проти сімох ділків (усі закарпатці), причетних до перевезення нелегалів, порушено кримінальну справу. Чотирьох заарештовано, повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.

■ Рівне

«Беркут» браконьєрові не по рушниці

З початку року в лісових угіддях Рівненщини затримано понад сто браконьєрів, у яких вилучено 35 одиниць вогнепальної зброї. Лише минулого тижня працівники лісової охорони та відомчої міліції в північних лісистих районах області затримали 17 любителів нелегального полювання.

— Штат підрозділів лісової охорони та відомчої міліції нашого об'єднання тимчасово збільшено. Службу несемо в посиленому режимі, маємо сучасні засоби спецзв'язку, автотранспорт, засоби самооборони, — розповідає генеральний директор «Рівнелісу» Володимир Грицайчук. — Крім того, створено групи швидкого реагування, які працюють за окремим рейдовим графіком і підпорядковуються безпосередньо відділу захисту лісу об'єднання. До охорони лісу на період мисливського сезону залучаємо також працівників підрозділу «Беркут», оскільки в ліс ідуть і порушники-одинаки, і добре озброєні організовані групи браконьєрів, готові до збройного опору, повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА. ▼

Процес відкриття «народного» напою

У столичному «Будинку вчителя» учасники засідання відкривали пиво. Мається на увазі не пляшки з бурштиновим напоєм. На першому засіданні Всеукраїнської освітньої програми «Відкрите пиво», ініціатором якої виступило ВАТ «Пиво-безалкогольний комбінат «Славутич», експерти розкривали присутнім секрети пивоварів, пояснювали, як краще розібратися в улюбленому напої, його смакових якостях, навчали робити покупки з користю для здоров'я та гаманця.

На презентації заходу держсекретар Міністерства АПК Сергій Мельник ще раз нагадав про особливу його важливість. На його думку, просвітницький характер програми — ознака зрілості виробника. «Треба прислухатися до зауважень споживача — думати на самперед про те, як поліпшити продукт. Упевнений, що й інші харчові компанії мають наслідувати цей приклад».

— В Україні майже сто торгових марок пива, — зазначив директор Українського центру з проблем захисту прав споживачів Держстандарту Сергій Гиренко. — Звичайно, за такого розмаїття вибору покупцеві важко визначитися, що пропонує виробник і якому товарові віддати перевагу. Мабуть, єдине джерело ін-

формації про продукт — реклама, яка дуже часто є привабливою «обгортою» товару, та не завжди дає вичерпну та об'єктивну оцінку його якісних характеристик.

Анекдот до теми

— Заспіваю пісню про пиво:
«Я буду долго гнать велосипед,
в глухих лесах его остановлю,
нарву цветов и подарю букет
той девушке, которую люблю».
— Але ж тут жодного слова про пиво!
— Як це, а «люблю»?

Всеукраїнська програма «Відкрите пиво» покликана виправити цю несправедливість. Її завдання — якомога повніше інформувати споживачів про вимоги до якості пива, прищеплювати культуру вживання напою.

Дослідження центру, за словам його директора, підтвердили: переважно пиво вітчизняного виробника відповідає

запровадженим стандартам. Однак бувають і порушення щодо невідповідності заявленої щільності та вмісту алкоголю в пиві, використання непридатної для зберігання пива пляшки. Виявлено випадки, коли виробники вводять споживачів в оману, розмішуючи некоректну інформацію на етикетках.

Друга проблема полягає в тому, що українські стандарти недостатньо жорсткі. На думку експерта, «якщо їх привести у відповідність до міжнародних, лише деякі виробники вклялися б у ці рамки. Але це потрібно зробити, якщо ми хочемо вийти на цивілізований ринок. Тому держстандарту вдосконалити, зокрема щодо пива, аби споживач міг отримувати справді якісну продукцію європейського рівня».

Фахівці Науководослідного центру споживчих експертиз «Тест» провели своє дослідження ринку пива: зробили закупку продукції десяти торгових марок у супермар-

кеті, перевірили їх якість у лабораторії та на дегустації. З'ясувалося, що високий ступінь популярності торгових марок бурштинового напою не завжди відповідає рівню їхньої якості. Є й сорти, які просто мають незадовільні показники.

Відрядно те, що багато виробників все-таки дбають про якість «народного» напою — конкуренція зобов'язує. На ВАТ «ПБК «Славутич» пішли ще далі. Там весь час публікують у пресі матеріали пояснювального, просвітницького характеру.

— На жаль, рівень культури споживання пива в Україні ще не досить високий, — пояснив позицію підприємства його генеральний директор Петро Перетятко. — Окрім того, в розвинених країнах пиво стає дедалі

популярніше, витісняючи міцніші напої. Така тенденція спостерігається навіть у Росії. Якщо в Україні споживання бурштинового напою на душу населення становить 24—25 літрів на рік, то у нашого північного сусіда — 45 літрів. Тому програма «Відкрите пиво» має до того ж важливий соціальний підтекст. З її допомогою хочемо надати покупцеві найширшу інформацію про продукт, його властивості, культуру споживання для якомога свідомішого вибору.

У подальшому ініціатори «Відкритого пива» збираються піти у справі просвіти мас ще далі — в рамках програми зупиняться на таких важливих питаннях, як вплив пива на здоров'я, розроблення пропозицій з державного регулювання виробництва та посилення вимог до контролю за якістю пива.

Іван ЛАЗНЮК.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.
На знімку: фахівці вважають, що так вживати пиво не варто — риба перебиває шляхетний смак напою.

Особливості правильного пивовживання

ЛІКНЕП

Неприємна картина з недалекого минулого: літо, спека, величезна черга біля смердючої бочки з пивом, незграбні товстостінні кружки, з яких гудко пили. Якщо продають холодне і не надто розбавлене — пощастило. А щоб не звертати уваги на смак та запах напою, з кишені витягається лускатий делікатес у вигляді в'яленої вобли. Насправді, пили пиво — це ціле мистецтво. Справжні знавці виробляли і відшліфовували його століттями. Про правила споживання бурштинового напою розповіла одна із найдосвідченіших у Європі експертів з дегустації пива Астріда РУЖКО (Латвія).

Як вибирати

Насамперед зверніть увагу на надписи на етикетці. Класичне пиво містить 5% алкоголю за густини 12%. Окрім того, завжди читайте склад напою. В класичному виконанні бурштиновий напій має варитися тільки із хмелю, солоду та води. Наявність у його складі рису або інших замінників солоду свідчить про відхилення від традиційних технологій і, відповідно, про смакові та ароматичні відмінності напою.

Як оцінити «на вигляд»

Перше, що робить гурман, беручи в руки кувальт з пінним напоєм, — «пробує» його поглядом. Своєрідна візитна картка — це його «шапка». У найкращих сортів піна густа, стійка, сметанної консистенції, моцна та компактна, майже зовсім біла. Висота «шапки» може сягати 3—4 см. Що вища якість пива, то довше тримається на ньому піна. Осідає вона поступово, начебто неохоче. Окрім того, вона має «прилипати» до стінки. Коли після того, як ви випили пиво, на стінках кувальти залишився «пивний ажур», — усе гаразд.

Другий важливий момент — колір пива. Світлі сорти мають бути зо-

лотаві, прозорі, чисті, без будь-якого червоного, коричневого або зеленуватого відтінку. І що світліший напій, то він якісніший. Саме такий зовнішній вигляд властивий найкращому світлому пиву європейських лідерів пивоваріння. Темні сорти — густіші, щільніші, начебто маслянисті.

Як оцінити за запахом та смаком

Величезну роль під час дегустації відіграє нюх. У якісного напою запах хмелевий, чистий, свіжий.

Другий важливий критерій — це смак і післясмак. У правильно звареному пиві переважає тонка хмелева гіркота (яка зникає після ковтка) і практично відсутній післясмак. Головна умова для будь-якого сорту пива: напій не має бути кислий, залишати в роті неприємний «в'язкий» присмак і залишкову гіркоту.

Традиційне світле пиво — різке, гіркувате, «кольке». Темне пиво — солодкувате, тягуче, із запахом, що нагадує аромат скоринки хліба.

Як подавати

Пиво найсмачніше, коли його подають до столу охолодженим до +10—12 °С. Якщо пиво переохоло-

дити, воно може покалати (за температури вище +4 °С це явище зникає) і втратити частину смакових властивостей. За температури вище +10 °С пиво «осадується»: випаровуються його ароматичні та смакові компоненти, які мають найбільшу цінність. Та й не кожному смакує теплий бурштиновий напій, який погано вгамовує спрагу. Легке світле пиво краще пити влітку, а темне (воно густе, насиченіше) — взимку. До того ж вважають, що темне пиво — напій вечірній.

Із чого пити

Фахівці рекомендують склянки і кувальти із скла, порцеляни, кераміки та дерева. Усе це — натуральні матеріали, які не «збагачують» свій вміст хімічними домішками. Високі тонкостінні кувальти дають змогу краще оцінити колір та прозорість напою. Бажано, щоб пивний посуд звукувався догори (тоді напій менше видихається). І ще одне: не слід мити пивний посуд мийними засобами, ліпше просто сполоснути його водою — нехай завжди пахне тільки пивом.

Як наливати

Споживання пива розпочинається у момент його наливання. За класичними канонами напій акуратно наливають по стінці кувальти, а наприкінці — в його центр з висоти 2,5 см над краєм посудини. Це дає змогу одержати густу шапку піни. Рівень наповнення має сягати приблизно 3/4 висоти кувальти або спеціальної позначки, що її часто

роблять на ньому. Головне правило: пиво не можна доливати в посудину, змішувати з налитим раніше. Його не слід збовтувати або розмішувати — від цього напій стає каламутний і, як кажуть фахівці, «засинає». Не можна змішувати пиво, неоднаково за густиною, інакше порушується врівноваженість смакових компонентів.

Як пити

Пиво — шляхетний напій. Тому величезну роль відіграє оточення і атмосфера, в якій його споживають. Пиво не варто пити з горла і на ходу, а слід вживати в приємній компанії, у комфортній обстановці. Щодо техніки пиття, то фахівці рекомендують спочатку втамувати спрагу, а потім пити неспішно, невеликими ковтками, насолоджуючися смаком та ароматом пива. Так ви краще розпробуєте те, що п'єте.

З чим пити

До світлого пива добре смакують сир, чіпси, крекери, горішки, кветки, в'ялені кальмари тощо. Темні сорти «полюбують» рибні та м'ясні салати, гарячі страви. В'ялену воблу — традиційне в нашій країні доповнення до пива — справжній цінувальники не рекомендують, бо вона перебиває шляхетний смак напою. Якщо ви бажаєте відчутти справжній аромат, не пийте пиво з сигаретою. І головне: якщо не хочете зіпсувати приємні спогади від проведеного вечора, не змішуйте пиво з іншими алкогольними напоями.

Валерій ДРУЖЕНКО.

АКТУАЛЬНО

Кефір із... йодом

Йодований кефір і йодоване молоко почали виготовляти на Козятинському молокозаводі Вінницької області. Нова продукція з'явилася завдяки співпраці фахівців підприємства з київськими дієтологами. Як стверджує головний технолог заводу Лілія Кулінич, йод у поєднанні з казеїном, який містить у собі багато білків, є надзвичайно цінною харчовою добавкою, що ефективно засвоюється організмом людини.

Першими споживачами йодованих молочних продуктів стали мешканці Козятина. А великими замовниками — торговельні організації столиці.

Віктор СКРИПНИК.

Засіб загрожує не тільки шкідникам

У спеціалізованих торговельних закладах столиці зафіксовано факти продажу «Вофатоксу» — засобу для боротьби із шкідниками. З'ясувалося, що цей препарат не проходив державну реєстрацію, а тому відповідно до Закону «Про пестициди та агрохімікати» ввезення, реалізації та використання його в нашій країні заборонені. За порушення чинного законодавства винних осіб притягнуто до адміністративної відповідальності. А Головне київське міське управління у справах захисту прав споживачів видало припис, яким господарчим суб'єктам (підприємствам, установам, організаціям тощо) міста заборонено приймати та продавати препарат «Вофатокс».

Однак фахівці Головного управління боротьби з корупцією та організованою злочинністю Служби безпеки України застерігають: небезпечний препарат може з'явитися й у інших регіонах, зокрема на спеціалізованих виставках і ярмарках. Тому керівники сільськогосподарських підприємств і власники присадибних ділянок, купуючи потрібні препарати, повинні вимагати у продавців супровідні документи на товари.

Надія ГОРБАТЮК.

мал. Василія ФІЛЬОРКА.

Черепашки врятували Дениші

Я — ОЧЕВИДЕЦЬ

Мені було 10 років, але я добре пам'ятаю, як влада готувала голодомор ще з осені 1930 року. «Активісти» з цілою групою насильно зібраних людей ходили від хати до хати, шукали і забирали хліб і все їстівне.

Шукали скрізь: на дворі, в хаті на ліжку під рядом у соломі, в колисці під дитиною, і якщо знаходили торбинку з житом — бодай кіло — забирали. Вивезли з колгоспу все зерно, забрали навіть насінневий фонд. У сільській раді був постійний представник з району, який стежив, щоб ніхто не вкрав і колосочка з поля чи склянку пєрегону з молочарні.

У старої, висохлої з голоду жінки в кубушці коло печі стояла літрова козубенька з сіллю. Один з «активістів» колупнув пальцем і побачив, що під сіллю просо:

— То на насіння... — прошепотіла нещасна жінка.

Просо забрали... В сільську раду Денишів з хутора Михайлівки прийшли люди і заявили,

Пріоритет — права людини

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Конституцією Україна проголошена демократичною і соціально-правовою державою. Тому високі державні особи зобов'язані докласти максимум зусиль, щоб задекларовані цінності стали реальністю. Це особливо необхідно тепер, коли в суспільстві відбувається поділ громадян на багатих і бідних. Їх сьогодні розділяє прірва, а конфлікт інтересів практично не розв'язати.

Клас багатих людей з'явився неймовірно швидко. Але процес нагромадження власності проходив не в результаті високопродуктивної праці і законної економічної діяльності, а під час простого перерозподілу державної власності на користь невеликої групи людей.

На мою думку, приступити до будівництва стабільного суспільства можливо, тільки використавши досвід економічно розвинених країн світу. В них співвідношення прибутків 20% багатих відносно доходів 20% найбідніших становить: у США 8,9, Німеччині 5,7, Японії 4,3, а в Україні — майже 30. І чим вищий рівень життя, тим менша різниця в прибутках і тим простіше регулювати конфлікти між цими людьми. Збалансувати прибутки, зняти соціальну напруженість і закласти підґрунтя співробітництва можливо лише завдяки соціальному партнерству.

Партнерські відносини роботодавців і найманих працівників — це не платонічне кохання, а насамперед баланс економічних інтересів. Річ у тому, що роботодавці зацікавлені в максимальному прибутку, а наймані робітники — у максимальній заробітній платі. Тому інтереси обох країн перебувають у неминучій суперечності.

За такої ситуації руйнівне протистояння чи перемога однієї із сторін у програші опиняються обидві. Роботодавець стає банкрутом, а найманий робітник утрачає місце роботи. Тому потрібний компроміс і баланс інтересів.

Щороку представники найманих робітників (профспілки) і роботодавців сідають за стіл переговорів і дискутують відносно рівня зарплат, тривалості робочого дня та умов праці. Результат — тарифна угода. Держава не бере участі в переговорному

припинився, але відразу по всій Україні поширилася дизентерія.

Багато людей в муках вмирало, поївши хліба з нового врожаю, вмирали дистрофіки, тіла яких було зруйновано голодом і вони вже не могли відновитися. Так умерла Маня Онишук — вже була молода картопля, але Маня не могла нічого їсти, навіть масла коров'ячого, яке для неї як ліки доставляла мати Ліза. Її молодший брат — гарний, високий, чорнявий, вчився в сьомому класі, був відмінником. Він ходив у колгосп на роботу, бо там давали в обід тарілку пшоняного кулешу. Боронував кіньми посіви, і на полі, коло борін, помер...

Батько їх Дмитро Онишук був працюючий, заможний, добрий господар — усе його господарство усуспільнили в колгосп. Помер з голоду, померли і менші п'ятеро діточок.

З великої сім'ї вижила одна мати Лизавета. Битим шляхом, що вів

на Житомир, пленталися висохлі та опухлі з голоду люди, валялися мертві, повзали вмираючі, силкуючись підвестися. А говорити про голод було заборонено.

Мій тато Олександр Ковтун пішов по селу.

— Що з вами? — питав опухлих з голоду людей.

— Нічого їсти...

— А черепашки в річці, — казав він.

— А хіба їх можна їсти?

— Можна, — стверджував Ковтун.

На березі запалали вогні, люди вкидали в окріп черепашки, вишкрібували з них грудочки м'яса і їли. Понад річкою з'явилися гори черепашахих панцирів.

Голод в Україні замовчували. Мільйонів смертей ніби й не було! Для прикриття істини в Україні на вимерлі райони завозили і поселяли людей з інших республік...

Марія-Мирослава КОВТУН. Дениші

Житомирської області.

Фото з архіву «ГУ».

партнерство сприяє справедливому розподілу прибутку між роботодавцем і найманими працівниками та забезпечує баланс між попиту і пропозицією на внутрішньому ринку. Тобто є основою гармонії соціально-економічних відносин суспільства.

А сьогодні в Україні спостерігаємо руйнівні наслідки «перемоги» роботодавців над найманими працівниками, «перемоги» інтересів держави над інтересами громадянського суспільства. Як результат — понад 80% населення опинилося за межею бідності. В країні — безробіття. Звичним явищем стали невивплата заробітної плати, банкрутство підприємств через неплатоспроможність громадян, тіньова економіка, високий рівень злочинності...

Чи зможе наше суспільство подолати глибоку економічну і політичну кризу? Зможе, якщо разом з представниками еліти спрямує свої зусилля на будівництво демократичної правової держави з пріоритетом прав людини, а також на вихід економіки із «тіні» та на декриміналізацію суспільства.

П. ВИГОВСЬКИЙ.

Крим.

ДИСКУСІЯ

Майбутнє як товар

«Ви гадаєте, що ми експортуємо вам товари? Ми експортуємо вам своє безробіття!» — сказав якось професор-економіст із США.

Одним із видів товару сьогодні практично є саме майбутнє.

Економіка, в кінцевому рахунку, оперує однією субстанцією — часом праці. Відомо, що вартість товару визначається робочим часом, необхідним для його виробництва.

Тому, якщо ми купуємо та продаємо робочий час, минуле і нинішнє, втілене у товарах, то чому б не продавати робочий час авансом? Власне, так воно й відбувається. Кредит, ф'ючерсні угоди — це реальність сьогодні.

Питання не в тому, чи є майбутнє товаром. Питання в іншому: яка справжня доля майбутнього сьогодні — в товарообміні та фінансових потоках?

Шляхом нескладних підрахунків ми можемо встановити, що майбутнє займає не менш як 95 відсотків товарообміну. Мається на увазі майбутній робочий час, створена ним вартість, включаючи додаткову, товари, послуги засобів виробництва.

Якщо ми умовно вважатимемо матеріальну товарну масу всієї готової продукції в світі еквівалентною року роботи, то наше майбутнє, враховане як нематеріальні цінності, вже є товаром майбутнього не менш як 20 років.

Якщо майбутнє на ринку вже розписано, то для індивідуального підприємця чи окремої фірми, або окремої країни постає питання, як себе вписати в це майбутнє. Яке його місце сьогодні та які перспективи?

Ми живемо в імовірному світі, і світ економіки не виняток.

Очевидно, що майбутнє розпродали не геть усе, а наче згідно з кривою, на кшталт «кривої напіврозпаду». Так, поточного року продано більшу частину року, наступного — менше, і т. д. до вичерпання всієї суми грошей, уже вкладених у майбутнє. Тобто якщо майбутнє продано на 20 років наперед, то насправді 2022 рік проданий на весь, але, в свою чергу, частково проданий і 2032, і 2042 та інші роки по частинах, аж до самого 14.08.2126 р., коли сторонами передбачено кінець світу, на кшталт Всесвітнього потоку.

Звідси завдання підприємця протягом найближчих шести поколінь: знайти непродані ділянки майбутнього та продати їх.

Купівля та продаж майбутнього, особливо у свого населення, — це вигідна оборудка, і багато країн так виходили з кризи.

Проект ГОЕЛПРО в СРСР та будівництво доріг у США за Рузвельта в 30-ті роки мали між собою те спільне, що починалося фактично з друкування нічим не забезпечених грошей. Ці гроші давали керівникам будівництва, які ними розплатувалися за продукти, взяті у селян чи фермерів для своїх їдалень: цвяхи, дошки та ін., стимулюючи реальні сфери економіки. Через певний час, коли надлишок маси грошей, випущених у населення, ставав критичним, було вже побудовано електростанцію в СРСР чи дорогу в США, і гроші знаходили свій товар, ставали забезпеченими якщо не золотим запасом, то хоча б товаром. Так само будували автомобільні заводи в СРСР.

Національна ідея знаходила своє втілення в будівництві. Ідея БАМу була погана лише тим, що виявилася не доведеною до кінця. Дорога була не добудована і не приносила очікуваних прибутків, на відміну від тунелю під Ла-Маншем.

Отже, майбутнє — це високорентабельний товар. Але через те, що це передусім нематеріальні активи, нематеріальні цінності, то саме вони мають бути справжніми, а не другої свіжості.

Втрата грошей в ощадних касах — приклад того, що втрачені виявилися не лише гроші, а й така нематеріальна цінність, як довіра людей до держави, а разом з тим і втрата впевненості в майбутньому.

В Україні побутує переконання, що гроші в ощадкасах забрали собі москалі. Один розумний чоловік заперечив, що цього не могло бути не лише тому, що фізично неможливо вивезти стільки грошей, але й тому, що таких грошей «в живому вигляді» в касах не було. Їх було вкладено в будівництво лікарень, мостів та ін.

Мости та лікарні не вивезли ж москалі?

Просто жоден банк не витримає, якщо вкладники водночас заберуть всі свої вклади. Він лусне.

Проте в Америці, попри те, що є трильйонний внутрішній борг, банки продовжують працювати. Одні вкладають гроші, другі забирають, треті отримують відсотки — і вся система працює.

Тож вклади загинули не від нестачі грошей в Ощадбанку, а від того, що конкретними особами була витрачена віра людей у майбутнє.

Інтуїція дається людині, щоб на підставі вочевидь недостатніх вихідних даних приймати правильне рішення. Ми ж сім разів відріжемо, а потім один раз відміряємо, щоб переконатися, як ми були неправі.

Майбутнє стало товаром, це зобов'язує того, хто торгує, думати про нього. Товар з найвищим рівнем попиту — це майбутнє. Майбутнє сьогодні — найходовіший, найпопулярніший, найцінніший і такий товар, що швидко псується. Це, по суті, основний товар сучасного ринку.

А. ШУСТОВ.

Симеїз

Крим.

Брухт
потрібен і нам

Кабінет Міністрів прийняв рішення обмежити 2003 року експорт металобрухту. До такого кроку уряд підштовхнула нестача сировини на вітчизняних підприємствах. За інформацією Мінпромполітики, тільки з початку року металургійні заводи недоодержали більш як мільйон тонн брухту.

З 23 жовтня припинено видачу ліцензій на експорт — доти, доки не буде визначено норми поставок брухту на внутрішній ринок. Про це українські виробники не раз просили Кабмін, наголошуючи, що хронічний дефіцит сировини примусить їх купувати металобрухт у Росії, а це спричинить подорожчання продукції.

Коротке замикання

(Початок на 1-й стор.).

Різко похолодало, і люди ввімкнули обігрівальні прилади. Енергетики стурбовані. Іде великий перебір кіловатів, а робити передоплату для їх купівлі на енергоринку складно: компанія і так уже взяла для попередніх проплат значні кредити в банку. А винні комунальники, борг яких перед енергетиками за дев'ять місяців зріс із 23 до 35 мільйонів гривень. Особливо значний він у Житомирі.

Опалювальний сезон в обласному центрі формально почався ще 10 жовтня. Але з шести десятків котелень досі включено лише кожну четверту. До того ж забезпечують теплом вони тільки лікувальні заклади, половину дитсадків і окремі школи. Причина не тільки у великих боргах за газ. Опломбували житомирські котельні й електроенергети-

ки. З керівниками інших міст області вони домовилися без особливих проблем: поточні платежі — вчасно, а борги — одразу після опалювального сезону. А у Житомирі енергетикам намалювали таку перспективу: з нинішніх 4,5 мільйона гривень боргу перед «Житомиробленерго» тепловики обласного центру доведуть його до кінця опалювального сезону до... 7 мільйонів. Проте, сплативши енергетикам 300 тисяч гривень — символічну частку боргу, тепловики нарешті одержали змогу готувати котельні до пуску.

Тим часом у Житомирі є чимало будинків, мешканці яких заборгували по 100—130 тисяч гривень за опалення. 40 відсотків житомирян «заощадили» на цьому. Тепер усе місто гріється біля електрокамінів ...

Олексій КАВУН.
Житомир.

Представники блоку «Наша Україна» організували пікетування Державної податкової адміністрації у Львівській області з вимогою відставки її керівництва.

Фото Володимира ПЕСІЯКА (Укрінформ).

Рух на Великій Васильківській:
красиві жінки, красиві машини, красивий одяг

СТОЛЬНИЙ ГРАД

Кілька днів тому відновився рух пасажирського транспорту по вулиці Великій Васильківській (колишня Червоноармійська). Подія нібито пересічна для столичного міста. Однак заступник голови Київської державної адміністрації — начальник Головного управління транспорту **ІВАН САЛІЙ** вважає її знаковою.

— По-перше, — зазначає він, — роботи з відновлення дорожнього покриття після ремонту колекторів планувалося завершити в кінці нинішнього — на початку наступного року. Однак кияни попросили міську владу зробити це швидше. І вона, влада, відгукнулася. Ми не тільки раніше та

на «відмінно» поклали асфальт, підключили світлофори, а й вивели на дванадцятий маршрут нові, просто із заводських цехів «Авіанта» тролейбуси — зручні й комфортабельні. Ось для мене це і є принциповим, коли влада вміє слухати людей, діє не на словах, а на ділі — в їхніх інтересах.

Другу особливість цієї події Іван Салій вбачає у тому, що транспортний парк столиці з кожним днем все-та-

ки розширюється. Причому машини винятково вітчизняного виробника. Ці два тролейбуси — не перші, які вийшли з київського заводу, і не останні: заводський конвеєр набирає обертів, виконуючи замовлення міської влади. До кінця року їх буде на вулицях Києва понад 50.

Ті, хто був на відкритті руху по В. Васильківській, помітили, в яку чудову форму вбралися водії.

— Знаєте, — каже Іван Салій, — жінки завжди прагнуть бути красивими. І коли вони самі

симпатичні, та ще й у гарному вбранні і в новенькому тролейбусі — це піднімає настрій і їх самих, і пасажирів. Та й відповідальність людини, коли вона вдяглася в державну форму, стає більшою. Нам хочеться, щоб міський пасажирський транспорт мав такий вигляд, щоб від нього почали надходити пасажирам позитивні імпульси. Ось ми незабаром завеземо й покажемо вітчизняні автобуси з низькою підлогою. Вони теж зручні й красиві. Й усе це — знову-таки для киян, яких уважно слухає міська влада.

Іван Миколайович розповів, що дванадцятий маршрут, на прохання студентів, подовжиться аж до університетського містечка. І взагалі, зауважив він, нині потоки пасажирів докорінно змінюються. Якщо раніше вони йшли до крупних підприємств, то нині — до ринків, лікарень (дається взнаки новий переділ районів), до масових видовищ. Все це враховує транспортна служба міста, в роботі якої теж відбуваються динамічні зміни.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Попит диктуватиме асортимент

ВИСТАВКИ

У столичному Українському домі відкрито «Київські торги — осінь 2002». Цей традиційний ярмарок товарів легкої промисловості проводиться вчотирнадцяте. Свою продукцію покупцям пропонують понад 300 підприємств різних форм власності з усіх регіонів України. На виставку запрошено і представників підприємств-суміжників, адже проблема налагодження зв'язків між такими під-

галузями, як швейна і трикотажна, шкіряна, фурнітурна і взуттєва тощо, нині постає особливо гостро. Окрім того, організатори заходу вивчатимуть попит на окремі види товарів. На їхнє переконання, це допоможе підприємцям планувати асортимент з урахуванням побажань вимогливих покупців і з користю для себе. Бажаючи ще мають можливість завітати на «Київські торги» сьогодні та завтра.

Фото Дмитра КЛЮЧКА (Укрінформ.).

Донеччина попрощалася із Володимиром Гусаком

У середу в Донецьку відбулися громадянська панахида та похорон директора Інституту невідкладної та відновної хірургії Академії медичних наук України Володимира Гусака. Попрощатися із талановитим хірургом та невтормним організатором приїхали тисячі людей: колеги, пацієнти, керівники області та міста. Центр медицини катастроф — так називали заклад, яким керував професор Гусак. На всю Україну відомий опіковий центр, де повертають до життя гірників після підземних аварій. Завдяки зусиллям

керівника тут було створено унікальну лабораторію із вирощування клітин шкіри, оснащено операційну та палату для пересаджування кісткового мозку.

У донецькій обласній раді депутат Гусак очолював постійну комісію з питань охорони здоров'я

та соціального захисту населення. Він був «незручний» для влади: хірург за фахом, депутат вважав за потрібне викривати «болючі місця», незважаючи на авторитети. Він демонстрував високим гостям не лише фасад успішного медичного закладу: наприклад, під час останніх відвідин інституту Президент України Леонід Кучма та особи, що його супроводжували, застрягли в ліфті, який експлуатується вже 60 років.

Наша газета в липні цього року надрукувала матеріал про проблеми «медицини катастроф» у

Донецьку. Уже тоді смертельно хворий Володимир Гусак не залишав робочого кабінету. У перервах між уколами сильнодіючих ліків та процедурами встигав телефонувати, домагатися, обурюватися: із передбаченого на цей рік 31 мільйона гривень на потреби інституту на той час було виділено трохи більше 3 мільйонів. Газетна публікація, а також зусилля директора інституту пробрили «блокаду», завдяки чому капітальний ремонт опікового центру було відновлено. Колеги Володимира Гусака кажуть, що найкращим пам'ятником йому є сам інститут, якому варто дати ім'я першого директора.

Ліна КУЩ.

ФОТОФАКТ

Третина з 2500 призовників осіннього набору Одещини залишається служити в області.

На знімку: я скоро повернуся!

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ.).

Поласували голландським «сиром»

Футбол. Ліга чемпіонів. Перший груповий турнір. 4-й тур.
Група F. «Байер» (Німеччина) — «Маккабі» (Ізраїль, Хайфа). 2:1. Бабич, 45, Джуан, 67 — Пралія, 53.
«Олімпіакос» (Греція) — «Манчестер Юнайтед» (Англія). 2:3. Чутос, 70, Джорджевич, 74 — Блан, 21, Верон, 59, Скоулз, 84.
«Манчестер Юнайтед» — 12 очок, «Байер» — 6, «Маккабі», «Олімпіакос» — по 3.
Група G. «Ланс» (Франція) — «Депортиво» (Іспанія). 3:1. Кулібалі, 61, Морейра, 79, Томер, 84 — Макай, 15.
«Мілан» (Італія) — «Баварія» (Німеччина). 2:1. Сержиньо, 11, Інзагі, 64 — Тарнат, 23.
«Мілан» — 12, «Депортиво» — 6, «Ланс» — 4, «Баварія» — 1.
Група H. «Барселона» (Іспанія) — «Локомотив» (Росія, Москва). 1:0. Франк де Бур, 76.
«Брюгге» (Бельгія) — «Галатасарай» (Туреччина). 3:1. Мартенс, 45+1, Верхейн, 72, Саєтернес, 90+1 — Фабіо, 56.
«Барселона» — 12, «Брюгге» — 5, «Галатасарай» — 4, «Локомотив» — 1.
Група E. «Ньюкасл» (Англія) — «Ювентус» (Італія). 1:0. Гриффін, 62.
«Динамо» (Україна, Київ) — «Фейєноорд» (Нідерланди, Роттердам). 2:0. Голи: Хацкевич, 16, Белькевич, 47.
«Динамо»: Рева, Пеев, Гоане, Гавранчич, Дмитрулін (Саблич, 77), Гусін, Хацкевич, Белькевич, Рінкон (Несмачний, 57), Калдурі, Шацьких.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Фейєноорд»: Зутеб'єр, Сонг, ван Вондерен (Люрлінг, 39), Пауве, ван Харен (Ржонса, 56), Емертон (Бомбарда, 62), Лувенс, Оно, ван Пірсі, Буффель, Калу.
Попереджено: ван Вондерена, 36, Калу, 50, Люрлінга, 73.
Арбітр — Мерк Маркус (Німеччина).
23 жовтня. Київ. НСК «Олімпійський». 12 градусів. 70 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
Ювентус	2	1	1	8—2	7
Динамо	2	1	1	4—5	7
Фейєноорд	1	2	1	2—3	5
Ньюкасл	1	0	3	1—5	3

Ось уже втретє приїздить до Києва німецький арбітр Маркус Мерк і щоразу приносить нашим командам щастя. В Лізі чемпіонів «Динамо» виграло в «Барселони» — 3:0, а національна збірна України здолала у відбірковому матчі чемпіонату Європи команду Росії — 3:2. І от тепер ще й перемога над клубом з Роттердама.
Але зрозуміло, що пан Мерк ніяким робом не допомагав нашому суперклубові. Він просто робив свою справу професіонально і кваліфіковано. Це динамівці дуже постаралися і стали ковалями власного успіху.
Олексій Михайличенко так і сказав:
— Нашим футболістам варто аплодувати. Вони заслужили на це. Діяти на суперсамовіддачі, на супербажанні, на суперможливостях може далеко не кожна команда. Звичайно, важко на такому рівні провести кожну зустріч, але ми неодмінно старатимемося. Гадаю, було помітно, що бажання наших гравців і їх настрій перевищували бажання і настрої суперника. Оце і стало, либонь, запорукою перемоги...
Наше самолюбство має тішити не тільки усвідомлення то-

го, що перемогли діючого володаря Кубка УЄФА, а насамперед переконлива і впевнена гра «Динамо», котре продемонструвало добрий вишкіл за багатьма показниками.
Помітно ще, як хвилюється бразилець Рінкон, коли атакує. Однак до першого м'яча у ворота роттердамців безпосередньо причетний саме Діого. Це він у карному майданчику «Фейєноорда» заробив кутового. Його чудово виконав активний Каддурі. А Хацкевич «щічкою» ефектно вразив ціль — 1:0.
Тактика, якою скористалися динамівці, зрештою, паралізувала суперника. «Фейєноорд», який прибув до Києва вигравати, нічого серйозного в атаці так і не показав.
Про другий гол «Динамо» хочеться співати. Шацьких, який зіграв цього разу просто блискуче, був підшоком «снарядів», відпрацьовував успішно по всьому полю. Отримавши м'яча на правому фланзі, він вискочив на оперативний простір і віддав бездоганну передачу на Белькевича, котрий діяв холонокровоно, красиво і головне влучно — 2:0. От і все!
А потім були розмови по гарячих слідах.
Берт ван Марвійк, тренер «Фейєноорда»:

— «Динамо» — дуже добре організована команда, що справді вміє грати в футбол. Ми спробуємо заспокоїти наших гравців, проаналізуємо матч і зробимо висновки з цієї поразки. Вкрай засмучені сьогоднішнім результатом. Тепер нам дуже складно буде завоювати путівку до наступного групового турніру. Два матчі, що залишилися, постараємося виграти. Хоча зробити це буде непросто.
Олексій Михайличенко, тренер «Динамо»:
— Перед кожною грою ми налаштовуємося тільки на максимальний результат, незалежно від турнірного становища. Тому сьогодні з перших секунд команда боролася на кожному сантиметрі поля, за кожного м'яча. А коли за таких умов вдається використати ще й індивідуальну майстерність, то й результат виходить позитивний.
— Чим ви намагалися здивувати нідерландців?
— Не таїна, що «Фейєноорд» на виїзді віддає перевагу гри на контратаках. Ми також любимо таке. Хоча правильніше — любимо діяти від оборони. Особливо розраховували на швидкі дії на флангах, де маємо жвавих Калдурі та Пеева. Сподівалися також на дуже гостру, на межі офсайду, гру не тільки Шацьких, а в окремих моментах — й Рінкона та Белькевича. Багато що залежало від того, як швидко зможемо перейти від оборони до атаки. Сказати, що це нам завжди вдавалося, мабуть, буде неправильно. Але траплялися моменти, коли ці контратаки чітко окреслювалися.
А оборона «Фейєноорда» таки поступалася у швидкості нашим форвардам. Напевно, дуже вплинув на хід гри досить швидкий гол. Стало зрозуміло, що «Фейєноорду» доведеться перебудовуватися. Отож наш суперник програв передусім тактично. Адже, діючи від оборони за рахунку 0:1, важко розраховувати на позитивний результат. А що вся команда (підкреслюю це) відпрацьовувала дуже добре не тільки в атаці, а й в обороні (це стосується й Шацьких, який завжди так діє, і Рінкона, і Белькевича), то ми повинні були мати шанси для контргри. Це й підтвердила друга половина поєдинку. Попри загальне напруження в ньому, в нашому карному майданчику, гадаю, особливої гостроти не спостерігалось. Це заслуга і Гавранчича, і Дмитруліна, і Гоане, і Хацкевича, і Гусіна — вони взагалі не дали жодного простору для атак гравців «Фейєноорда».
— Після цієї перемоги можна казати про турнірні перспективи «Динамо»?
— Говоріть, будь ласка, а ми готуватимемося до наступної зустрічі...
Ігор Суркіс, президент ФК «Динамо» (Київ):
— Команда показала добру гру, величезне бажання перемогти. З виходом на поле Дмитруліна та Белькевича дії команди посилюлися загалом. Результатом я, футболісти, тренери задоволені. Однак уся боротьба ще попереду, і все залежить тільки від нас.
— Попереду гра з «Ньюкаслем», чого чекаєте від неї?
— Якби «Ньюкасл» сьогодні не виграв, то втратив би всі шанси. Однак англійці взяли гору над «Ювентусом». Тому зостається чимало запитань. Не приховую, що чекаю на гідну гру нашої команди наступного вікторка. І головне — результату. Вже в Англії ми можемо вирішити всі проблеми з виходом до наступного раунду Ліги чемпіонів. Щоб не відкладати серйозні справи на останній тур, коли вдома прийматимемо «Ювентус».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: перемога на всіх одна.

ПРЕМ'ЄРА

Азарт істини

У столичному театрі імені Франка минулого тижня показано дивовижну виставу — «Буквар миру» — за творами Григорія Сковороди. У тексті є ще кілька діалогів Платона та Еразма Роттердамського, тому вистава має підзаголовок «Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в житті».

На цю подію театрали чекали з певним побоюванням. Адже Сковорода — персонаж надзвичайно спокусливий для сцени, але й небезпечний, бо ми надто розбалувані театром динамічним і не любимо балачок. Утім, ми їх не любимо не лише в театрі. Кого не спитай — всі скажуть, що шанують Григорія Савича Сковороду, як рідного тата, ну просто без пам'яті. А коли доходить до діла, то скаржаться на ту саму пам'ять, яка підказує нам лише пісеньку «Всякому городу нрав і права» й білш нічого. А от що таке щастя і як Сковорода його трактував — це вже надто обтяжливо.

З огляду на сказане було б успіхом, якби ця вистава вдалася відсотків на десять. Вона ж вдалася на всі шістдесят — і це здається річчю неймовірною. Актори півтори години утримують увагу публіки філософською суперечкою — це неможлива річ, але це є, це можна піти й побачити на власні очі.

Виставу поставив Олександр Ануров, киянин, котрий свого часу заснував у Дарниці перше кафе-театр «Флоренція», затишним учився у знаменитого Анатолія Васильєва й працює тепер у московському театрі «Школа драматичного мистецтва». Вос-танне Ануров нагадав про себе киянам кілька літ тому, коли в російській драмі зробив фантазмагорію «Крокодил» за Достоєвським.

І ось — Сковорода.
Тут п'ятеро персонажів, яких грають Василь Баша, Володимир Ніколаєнко, Остап Ступка, Василь Мазур. У ролі мандрівного філософа Григорія — Петро Панчук (у програмці заявлено ще й Богдана Ступку, та він, на жаль, не брав участі в репетиціях). Ці п'ятеро — компанія жива, тепла й колоритна, вони найменше схожі на філософів, швидше — це ковбої, бурсаки абощо.

Автор цих рядків завжди мріяв бачити, але ніколи не бачив вистави, котра (як оця) була б схожа на добрий футбольний матч. Азарт здобування істини, азарт суперечки про щастя тут майже рівний азарту спортивному. Актори зуміли осідлати цей азарт, і він передається публіці. Це добре — значить, публіка не до кінця заморочена псевдоінтелектуальними (і дуже азартними) телевізійними суперечками типу «Слабого звена» й «Першого мільйона».

Актори заслуговують найвищої похвали. Створити живі характери на рівному місці дано не кожному. Василь Баша просто чудовий, він вкотре підтвердив репутацію артиста, котрий найкраще відчувається у найневигідніших ситуаціях. Та й усі інші — Ступка-молодший, Мазур, Панчук, Ніколаєнко складають команду індивідуальностей, це саме командний стиль гри. Не будемо поспішати з висновком, що ось, мовляв, з'явилися актори-філософи. Ні, це ті самі актори-франківці, котрі зуміли обманути філософію і примусили її бути яскравою, веселою й знову-таки — азартною!

Успіх прем'єри здається беззаперечним, але є й тривога: коли на виставу почне ходити масова публіка (скажімо, школярі), чи не вивітриться тонка матерія цієї постановки? Може, її варто грати на малій сцені?

Ми зателефонували Олександрові Анурову за кілька годин перед його від'їздом до Москви й запитали про це. Він категорично відповів: «Ні, хай лишається на великій сцені. Я вважаю, що вистава повинна жити стільки, скільки зможе прожити своїм власним, не тепличним життям. Інакше буде нечесно...»

Віталій ЖЕЖЕРА.

На знімку: сцена з вистави «Буквар миру».

ОГОЛОШЕННЯ

<div>Баланс АКБ “ФОРУМ”, м. Київ, за III квартал 2002 року</div>			
Найменування	статті	01-10-2002 р. (тис. грн.)	01-10-2001 р. (тис. грн.)
АКТИВИ			
Кошти та залишки в НБУ		32424	21824
Кошти в інших банках		86426	75945
Цінні папери на продаж		284	2897
Кредити та заборгованість клієнтів		345245	227359
Інвестиційні цінні папери		11	0
Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ		369	126
Основні засоби та нематеріальні активи		16787	11912
Нараховані доходи до отримання		3078	3343
Інші активи		4638	3440
Усього активів		489262	346846
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		125470	136392
Кошти клієнтів		264471	128434
Інші депозити		257	10242
Боргові цінні папери емітовані банком		163	163
Нараховані витрати до сплати		5759	2334
Інші зобов'язання		17613	13612
Усього зобов'язань		418788	291177
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал		60000	45727
Капіталізовані дивіденди		0	0
Результат поточного року		3408	8428
Емісійні різниці		0	0
Резерви		1942	1411
Результати переоцінки		6	8
Нерозподілений прибуток		10173	95
Усього власного капіталу		75529	55669
Усього пасивів		489262	346846

Голова Правління		I. А. Колесник	Головний бухгалтер		О. В. Яценко
Звіт про фінансові результати АКБ "ФОРУМ", м. Київ, за III квартал 2002 року					
Найменування статті		01-10-2002 р.(тис. грн.)	01-10-2001 р.(тис. грн.)		
Процентний дохід		47860	32597		
Процентні витрати		-25615	-15154		
Чистий процентний дохід		22245	17443		
Комісійний дохід		6055	3035		
Комісійні витрати		-1033	-548		
Чистий комісійний дохід		5022	2487		
Дивідендний дохід		15	0		
Чистий торговельний дохід		1484	2226		
Інший операційний дохід		96	535		
Операційний дохід		28862	22691		
Загальноадміністративні витрати		-9382	-5769		
Витрати на персонал		-7681	-4038		
Прибуток від операцій		11799	12884		
Відрахування в резерв		-6450	-1668		
Прибуток до оподаткування		5349	11216		
Податок на прибуток		-1959	-2788		
Прибуток після оподаткування		3390	8428		
Непередбачені доходи/витрати		18	0		
Чистий прибуток/збиток банку		3403	8423		
Голова Правління		I. А. Колесник	Головний бухгалтер		О. В. Яценко

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) прийнято до розгляду справу № Б-24/71-02 від 09.10.02 р. про банкрутство ВАТ «Перше серпня» (63053, Харківська область, Валківський район, с. Серпневе, вул. Конторська, 1, р/рахунок 26005301780348 у Червонобаварському відділенні Промісвестбанку України, код ЄДРПОУ 00412375).

Розпорядником майна призначено Долошко О. П. (ліц. АА № 15484 від 08.08.02 р.).

Претензії приймаються за адресою: Харків, вул. Дарвіна, 20, кімн. 413, тел 45-93-64.

Господарським судом Харківської області (61002, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) було порушено справу № Б-584/2-23 про банкрутство КСП «Есхар» (адреса: 63524, Харківська область, с. Есхар, вул. Островського, 5 «Б», код ЄДРПОУ 00850773, п/р 26002200499001 у АК АПБ «Україна», Чугуївське відділення, МФО 351317).

Розпорядник майна — арбітражний керуючий — Заривайко В'ячеслав Володимирович (ліцензія: серія АА № 140435 від 10.06.2002 р.).

Вимоги кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування цього оголошення. Адреса: 61057, м. Харків, вул. Скрипника, 14-а, ЗАТ «Харківгаззбут».

ВАТ «ЕК «Севастопольенерго» проводить відкриті тендерні торги:

1. На проектування, поставку, монтаж та налагодження транкінгової системи зв'язку.

2. Закупівлю однофазних електролічильників.

3. Придбання комірок КРУ-6кВ з вакуумними вимикачами.

Тендерну документацію можна отримати за адресою: 99040, м. Севастополь, вул. Хрустальова, 44, тел. (0692) 57 00 34, факс (0692) 55-33-14.

Пропозиції щодо участі у тендері надсилати до 28 жовтня 2002 року.

Господарський суд Харківської області (61002, м. Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) порушив справу № Б-24/40-02 про банкрутство ВАТ «Перемога» (Харківська область, Харківський район, с. Перемога, вул. Первомайська, 11) код в ЄДРПОУ 00412429, р/р 26008012315980 у ХФ КБ «Фінанси та кредит», м. Харків, МФО 350697.

Розпорядником майна призначено Назирову Вікторію Петрівну, ліцензія № 249730 від 19.10.2001 року, адреса: м. Харків, вул. Мировоносицька, буд. 99, кв. 149.

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) порушено справу № Б-24/58-02 від 16.09.02 р. про банкрутство ВАТ «Вовчанське РТП» (62500, Харківська обл., м. Вовчанськ, вул. Рубіжанське шосе, 7, ЄДРПОУ 03761604, р/р 26008301367 в Вовчанському відділенні Збербанку в Харківській обл., МФО 350095).

Розпорядник майна — Дьомін О. О. (ліц. № 315473 від 03.09.02 р., адреса: Харківська обл., Красноградський район, с. Наталіне, вул. Радянська, буд. 69, кв. 14).

Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня публікації оголошення.

Балансовий звіт ТОВ КБ "Володимирський" станом на 01.10.2002		Звіт про фінансові результати ТОВ КБ "Володимирський" станом на 01.10.2002	
Назва статті	Сума, тис.грн.	Назва статті	Сума, тис.грн.
Активи			
Кошти та залишки в НБУ	13312,8	Процентний дохід	1772,3
Кошти в інших банках	80,8	Процентні витрати	40,8
Кредити та заборгованість клієнтів з відрахуванням резервів	14048,7	Чистий процентний дохід	1731,5
Основні засоби та нематеріальні активи з врахуванням зносу	491,3	Комісійний дохід	48,1
Нараховані доходи до отримання	218,0	Комісійні витрати	7,8
Інші активи	29,9	Чистий комісійний дохід	40,3
Всього активів	28181,5	Чистий торговельний дохід	15,8
Пасиви		Інший операційний дохід	0,2
Зобов'язання		Операційний дохід	1787,8
Кошти клієнтів	12007,6	Загальноадміністративні витрати	978,6
Інші зобов'язання	111,1	Витрати на персонал	269,1
Усього зобов'язань	12118,7	Відрахування в резерви	469,6
Власний капітал		Прибуток від операцій	70,5
Статутний капітал	16000,0	Прибуток до оподаткування	70,5
Сплачений статутний капітал	16000,0	Податок на прибуток	7,7
Прибуток поточного року	62,8	Прибуток після оподаткування	62,8
Усього власного капіталу	16062,8	Чистий прибуток/збиток банку	62,8
28181,5			
Голова Правління		Голова Правління	
Головний бухгалтер		Головний бухгалтер	
Є.В. Шумейко		Є.В. Шумейко	
С.В. Плахотнюк		С.В. Плахотнюк	

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 192/10 про банкрутство сільськогосподарського акціонерного товариства «Чечельницьке» відкритого типу, код ЄДРПОУ — 00385514.

Юридична адреса: 24800, Вінницька область, смт. Чечельник, вул. Свердлова, 40.

Банківські реквізити: р/р 260086822 в Чечельницькому відділенні ВОД АППБ «Аваль», МФО — 302247.

Розпорядник майна: Погрібний Ігор Якович, ліцензія № 000123 від 17.01.00 р. (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7, кімн. 1314, тел. 52-01-53).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Баланс ВАТ КБ "Надра на 1 жовтня 2002 року			
Рядок	Найменування статті	на 01.07.2002	(тис.грн.). на 01.10.2002
АКТИВИ			
1.	Кошти та залишки в НБУ	74591	84772
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	37465	32200
3.	Кошти в інших банках	226259	258362
4.	Цінні папери на продаж	574	948
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	723294	839608
6.	Інвестиційні цінні папери	16094	1436
7.	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	1370	1522
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	33804	30889
9.	Нараховані доходи до отримання	24255	25288
10.	Інші активи	21865	29774
11.	Усього активів	1159571	1304799
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
12.	Кошти банків	335932	260414
13.	Кошти клієнтів	606980	685044
14.	Інші депозити	58403	147880
15.	Боргові цінні папери, емітовані банком	212	212
16.	Нараховані витрати до сплати	12352	14673
17.	Інші зобов'язання	47258	96526
18.	Усього зобов'язань	1061137	1204749
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
19.	Статутний капітал	33700	33700
20.	Капіталізовані дивіденди	0	0
21.	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
22.	Емісійні різниці	16999	16999
23.	Резерви	3974	3974
24.	Результати переоцінки	403	403
25.	Нерозподілений прибуток у тому числі,	43358	44974
26.	Сума переоцінки при вибутті необоротних активів	0	0
27.	Усього власного капіталу	98434	100050
28.	Усього пасивів	1159571	1304799

Перший Віце-Президент ВАТ КБ "Надра" С.Л.Роголь
Головний бухгалтер ВАТ КБ "Надра" О.С.Абакишина

Звіт про фінансові результати ВАТ КБ "Надра" на 1 жовтня 2002 року			
Рядок	Найменування статті	на 01.07.2002	(тис.грн.). на 01.10.2002
1.1.	Процентний дохід	77242	118358
1.2.	Процентні витрати	-51064	-78718
1.	Чистий процентний дохід	26178	39640
2.1.	Комісійний дохід	12402	17587
2.2.	Комісійні витрати	-3747	-3626
2.	Чистий комісійний дохід	8655	13961
3.	Дивідендний дохід	0	0
4.	Чистий торговельний дохід	8676	12182
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	23
6.	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	47	1024
7.	Інший операційний дохід	416	1115
8.	Операційний дохід	43972	67945
9.	Загальноадміністративні витрати	-27440	-44484
10.	Витрати на персонал	-7812	-12735
11.	Прибуток від операцій	8720	10726
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-5868	-7880
13.	Прибуток до оподаткування	2852	2846
14.	Податок на прибуток	-504	-504
15.	Прибуток після оподаткування	2348	2342
16.	Непередбачені доходи/витрати	-3	1619
17.	Чистий прибуток/збиток банку	2345	3961
18.	Чистий прибуток на одну просту акцію	0	0
19.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	0	0
Перший Віце-Президент ВАТ КБ "Надра"		С.Л.Роголь	
Головний бухгалтер ВАТ КБ "Надра"		О.С.Абакишина	

БАЛАНСОВИЙ ЗВІТ АБ "БРОКБІЗНЕСБАНК"		
	(тис.грн.)	
АКТИВИ	01.10.2002	01.01.2002
Готівкові кошти	34 984	13 171
Банківські метали	2 675	1 220
Кошти в НБУ	50 967	78 409
Казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	1 97	0
Кошти в інших банках	223 139	245 997
Цінні папери в портфелі банку на продаж	4 173	4 598
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	5 063	83 626
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	611 443	495 539
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	3 186	4 003
Основні засоби та нематеріальні активи	82 698	55 596
Нараховані доходи до отримання	13 278	27 611
Інші активи	63 545	49 307
БАЛАНС	1 097 121	1 059 077
ПАСИВИ	01.10.2002	01.01.2002
Кошти банків	48 508	65 548
Депозити та кредити банків	173 783	82 288
Кошти клієнтів	676 283	566 427
Субординована заборгованість	35 000	82 750
Нараховані витрати до сплати	1 567	1 542
Інші зобов'язання	69 783	183 155
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	1 004 924	981 710
КАПІТАЛ БАНКУ, у т.ч.	92 197	77 367
зареєстрований статутний капітал	30 081	30 081
БАЛАНС	1 097 121	1 059 077
Звіт про прибутки та збитки		
	01.10.2002	01.01.2002
Доходи	118 738	54 897
Витрати	116 063	53 488
ПРИБУТОК	2 675	1 409
ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР		М.П. ЛАВРУК Т.Д. НЕЧИПОРЕНКО

ОГОЛОШЕННЯ

Фінансова звітність
АБ "Перший Інвестиційний Банк"
на 01 жовтня 2002 року

Баланс

Найменування статті	На 01.01.2002	(тис.грн.) На 01.10.2002
АКТИВИ		
Готівкові кошти	2 071	4 311
Кошти в НБУ	4 104	4 035
Кошти в інших банках	22 140	40 792
Цінні папери на продаж	449	356
Цінні папери в порфелі на інвестиції	1 990	6 254
Кредити та фінансовий лізинг, які надані клієнтам	68 999	93 150
Довгострокові вкладення до асоційованих і дочірніх установ	13	0
Основні засоби та нематеріальні активи	10 949	12 380
Нараховані доходи до отримання	2 980	3 834
Інші активи	11 981	16 263
Сукупні активи	125 676	181 375
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків	20 793	21 320
Депозити та кредити банків	16 273	21 270
Кошти клієнтів	44 814	96 805
Нараховані витрати до сплати	1 828	664
Інші зобов'язання	12 424	10 496
Сукупні зобов'язання	96 132	150 555
КАПІТАЛ		
Статутний капітал	15 900	15 900
Емісійні різниці	7 590	7 590
Резерви	3 771	6 030
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	0
Результат поточного року	2 283	1300
Сукупний капітал	29 544	30 820
Сукупні зобов'язання і капітал	125 676	181 375

Звіт про фінансові результати

Назва статті	На 01.01.2002	(тис.грн.) На 01.10.2002
Процентний дохід	24 296	22 764
Процентні витрати	(8 092)	(6 705)
Чистий процентний дохід	16 204	16 059
Комісійний дохід	2 329	1 113
Комісійні витрати	(412)	(226)
Чистий комісійний дохід	1 917	887
Чистий торговельний дохід	270	210
Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	2	269
Інший операційний дохід	79	670
Операційний дохід	18 472	18 095
Загальноадміністративні витрати	(5 523)	(6 019)
Витрати на персонал	(3 520)	(2 438)
Прибуток від операцій	9 428	9 638
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(5 551)	(6 965)
Прибуток до оподаткування	3 878	2 673
Податок на прибуток	(1 595)	(1 373)
Прибуток після оподаткування	2 283	1 300
Чистий прибуток/ збиток банку	2 283	1 300

Голова Правління Т.Б.Аліфанова
Головний бухгалтер І.В.Колесник

Правление акционерного банка «Морской» извещает о том, что 10 декабря 2002 г. в 14.00 по адресу: г. Севастополь, ул. Брестская, 18-а состоится общее собрание акционеров АБ «Морской» с повесткой дня:

1. Об увеличении уставного фонда АБ «Морской» путем проведения 5 эмиссии акций банка.

2. Отчет правления АБ «Морской» о результатах деятельности банка за 11 месяцев 2002 года.

3. О внесении изменений в Устав АБ «Морской» для приведения его в соответствии с требованиями действующего законодательства Украины.

4. О филиалах.

ТОВ «Автолюкс»
(код ЄДРПОУ 24934121) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються за телефоном 229-43-31 протягом одного місяця.

ЗАТ «Львівська фабрика заготівельна» повідомляє про реорганізацію шляхом приєднання до ТзОВ ТГФ «Налист». Претензії приймаються протягом 2-х місяців. Тел. (0322) 40-75-03.

Постановлением хозяйственного суда Донецкой области от 25.09.2002 года по делу о банкротстве № 5/72 Б ОАО «Марьинский комбинат коммунальных предприятий» признано банкротом, открыта ликвидационная процедура. ОАО «Марьинский ККП»: р/с 26007301747912 в филиале «ГУ Проминвестбанк» в Донецкой области; адрес 85600, Донецкая область, г. Марьинка, ул. Чапаева, 1, ОКПО 03343309. Ликвидатор Гнедова Оксана Валерьевна (Лич. АА № 249607 от 19.10.2001 года), тел.: 555-171, 83050, г. Донецк, пр. Ватутина, 3/60. Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АКЦІОНЕРНОГО БАНКУ "СИНТЕЗ" за III квартал 2002 року			
Звіт про фінансові результати на 1 жовтня 2002р.			
Рядок	Найменування статті	На 01.10.2002р.	(тис. грн.) На 01.01.2002р.
1.1	Процентний дохід	10588	14704
1.2	Процентні витрати	(5039)	(5291)
1	Чистий процентний дохід	5549	9413
2.1	Комісійний дохід	3410	3822
2.2	Комісійні витрати	(1021)	(1809)
2	Чистий комісійний дохід	2389	2013
3	Дивідендний дохід	1	1
4	Чистий торговельний дохід	2490	7315
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	9	-
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	-	-
7	Інший операційний дохід	601	1309
8	Операційний дохід	11039	20051
9	Загальноадміністративні витрати	(8864)	(13227)
10	Витрати на персонал	(2362)	(2850)
11	Прибуток від операцій	(187)	3974
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	486	(2731)
13	Прибуток до оподаткування	299	1243
14	Податок на прибуток	(75)	(878)
15	Прибуток після оподаткування	224	365
16	Непередбачені доходи/витрати	-	-
17	Чистий прибуток/ збиток банку	224	365

Голова Правління АБ "Синтез" В.М. Серенко
Головний бухгалтер О.Е. Демочані

Баланс на 01.10.2002р.			
Рядок	Найменування статті	На 01.10.2002р.	(тис. грн.) На 01.01.2002р.
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	11053	13534
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	-	-
3	Кошти в інших банках	17394	11855
4	Цінні папери на продаж	-	-
5	Кредити та заборгованість клієнтів	95300	83743
6	Інвестиційні цінні папери	4	13
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	95	-
8	Основні засоби та нематеріальні активи	2237	1586
9	Нараховані доходи до отримання	815	1119
10	Інші активи	811	587
11	Усього активів	127709	112437
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	16100	8798
13	Кошти клієнтів	60477	34789
14	Інші депозити	5447	10310
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-
16	Нараховані витрати до сплати	785	483
17	Інші зобов'язання	162	29543
18	Усього зобов'язань	82971	83923
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	42000	26000
20	Капіталізовані дивіденди	-	-
21	Акції, що викуплені в акціонерів	-	-
22	Емісійні різниці	-	-
23	Резерви	191	173
24	Результати переоцінки	-	-
25	Нерозподілений прибуток	2547	2341
26	У тому числі:		
	Сума переоцінки при вибутті необоротних активів	-	-
27	Усього власного капіталу	44738	28514
28	Усього пасивів	127709	112437

Голова Правління АБ "Синтез" В.М. Серенко
Головний бухгалтер О.Е. Демочані

Региональное Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор АОЗТ «Амвросиевская пищевкусовая фабрика» и ОАО «Дружковское АТП 11476» сообщают о проведении аукциона по продаже активов. **На аукцион выставляются целостный имущественный комплекс АОЗТ «Амвросиевская пищевкусовая фабрика»** начальная цена продажи — 50147,00 грн. (без НДС), гарантийный взнос — 2507,35 грн. Гарантийный взнос в размере 5 % от начальной цены реализуемого имущества, и регистрационный сбор для регистрации участников аукциона — 17,00 гривен перечисляются на р/сч 26000959676854 филиалу ПУМБ г. Донецка, МФО 335537, ОКПО 31178435, Товарной бирже «Центр», г. Донецк. **На аукцион выставляются следующие активы ОАО «Дружковское АТП 11476»:**

1. А/м КРАЗ-256 Б — бед., Начальная цена продажи — 25259,85 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 1262,99 грн. 2. А/м ММЗ-45023, 1985 г., 02-98ДОП, начальная цена продажи — 4308,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 215,40 грн. 3. А/м ММЗ-45023, 1992 г., 84-74ДОХ, начальная цена продажи — 4308,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 215,40 грн. 4. А/м ММЗ-45023, 1992 г., 84-75ДОХ, начальная цена продажи — 5026,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 251,30 грн. 5. А/м КАМАЗ-3511, 1981 г., 17-44ДОЧ, начальная цена продажи — 6010,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 300,51 грн. 6. А/м КАМАЗ-3511, 1988 г., 39-56ДОУ, начальная цена продажи — 8904,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 445,20 грн. 7. А/м КАМАЗ-3511, 1989 г., 43-16ДОУ, начальная цена продажи — 7791,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 389,55 грн. 8. А/м КАМАЗ-3511, 1986 г., 63-77ДОС, начальная цена продажи — 8904,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 445,20 грн. 9. А/м КАМАЗ-3511, 1987 г., 66-99ДОС, начальная цена продажи — 7791,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 389,55 грн. 10. А/м КАМАЗ-3511, 1989 г., 74-39ДОХ, начальная цена продажи — 7791,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 389,55 грн. 11. А/м КАМАЗ-3511, 1989 г., 79-62ДОХ, начальная цена продажи — 6010,20 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 300,51 грн. 12. А/м КАМАЗ-3511, 1981 г., 81-51ЯНС, начальная цена продажи — 6010,20 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 300,51 грн. 13. А/м КАМАЗ-5410, 1986 г., 62-08 ДОС, начальная цена продажи — 10480,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 524,00 грн. 14. А/м ЗИЛ-138, 1990 г., 75-99ДОХ, начальная цена продажи — 6526,52 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 326,33 грн. 15. А/м ЗИЛ-138, 1973 г., 81-22ЯНС, начальная цена продажи — 4153,24 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 207,66 грн. 16. А/м ЗИЛ-138, 1973 г., 82-77ЯНС, начальная цена продажи — 2563,14 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 128,16 грн. 17. А/м ЗИЛ-138, 1971 г., 103-72ЕВ, начальная цена продажи — 2563,14 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 128,16 грн. 18. А/м УАЗ-452, 1986 г., 63-20ДОС, начальная цена продажи — 5120,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 256,00 грн. 19. А/м ГАЗ-5327, 1984 г., 01-35ДОП, начальная цена продажи — 2089,80 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 104,49 грн. 20. А/м ГАЗ-5327, 1988 г., 40-21ДОУ, начальная цена продажи — 4644,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 232,20 грн. 21. А/м ГАЗ-5327, 1992 г., 84-29ДОХ, начальная цена продажи — 1857,60 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 92,88 грн. 22. А/м ГАЗ-5327, 1992 г., 84-30ДОХ, начальная цена продажи — 1857,60 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 92,88 грн. 23. А/м ГАЗ-5327, 1972 г., 81-21ЯНС, начальная цена продажи — 2322,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 116,10 грн. 24. А/м ГАЗ-31029, 1994 г., 015-98ЕВ, начальная цена продажи — 8377,48 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 418,87 грн. 25. А/прицеп, ОДАЗ-9370, 1987 г., 57-42СЖ, начальная цена продажи — 1805,76 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 90,29 грн. Гарантийный взнос в размере 5 % от начальной цены реализуемого имущества и регистрационный сбор для регистрации участников аукциона — 17 гривен перечисляются на р/сч 26008274107001, в ФКБ Приватбанк г. Краматорска, МФО 335548, ОКПО 25340553, Универсальной бирже «Примус». Для участия в аукционе необходимо подать письменную заявку организатору торгов Региональному Агентству по вопросам банкротства в Донецкой области, расположенному по адресу: г. Донецк, бул. Шевченко, 20. Срок подачи заявок 27 календарных дней со дня публикации в газете по 20 ноября 2002 г. включительно. Аукционы состоятся после 30 календарных дней со дня публикации информации 25 ноября 2002 г. Продажа целостного имущественного комплекса АОЗТ «Амвросиевская пищевкусовая фабрика» состоится на Товарной бирже «Центр» в 11.00 часов по адресу: г. Донецк, пл. Б. Коммисаров, 21. Продажа активов ОАО «Дружковское АТП 11476» состоится на Товарной бирже «Примус» по адресу: г. Краматорск, ул. Шкадинова, 20. Справки по телефонам: 381-76-17, 381-76-14.

Господарським судом Сумської області (40000, м. Суми, вул. Рыбалко, 2) порушено справу № 5107-6/186 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Кролевецьке підприємство «Агро-техсервіс», ідентифікаційний код 03760591, юридична адреса: 41300, Сумська обл., м. Кролевець, вул. 8 Березня, 22; р/р 26004916 в Глухівській філії АППБ «Аваль», МФО 337524.

Розпорядник майна Ковтуненко Вячеслав Миколайович (ліцензія № 249752 від 19.10.2001 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) постановою від 11.04.2002 р. у справі № Б24/42/02 визнав Товариство з обмеженою відповідальністю «МСД» (53400, м. Марганець, ст. Перолюзит; поточний рахунок 26006156822001 в Нікопольській філії КБ Приватбанк, МФО 305891; код ЄДРПОУ 30493463) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру відповідно до ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Ухвалою від 16.09.2002 р. по справі № Б24/42/02 застосовано загальну процедуру банкрутства.

Ліквідатором у справі призначено арбітражного керуючого Бірюка Андрія Миколайовича, ліцензія АА № 047586; адреса: 49030, м. Дніпропетровськ, вул. Ливарна, 13, тел. (0562) 32-00-32; факс (0562) 34-00-66.

Фінансова звітність АБ «ЕНЕРГОБАНК» за III квартал 2002 року		Балансовий звіт	
Ліцензія №57 М46 від 17.12.2001 р. 01001, м. Київ, вул. Потрєбінська, 9/9		Тис. грн. I на 01.10.02	
Звіт про фінансові результати			
Рядок	Найменування статті	Сума	
1.1	Процентний дохід	22 065	13 578
1.2	Процентні витрати	15 508	0
1	Чистий процентний дохід	6 559	0
2.1	Комісійний дохід	7 701	0
2.2	Комісійні витрати	1 329	0
2	Чистий комісійний дохід	6 372	0
3	Дивідендний дохід	888	0
4	Чистий торговельний дохід	2 639	0
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	1041	0
8	Операційний дохід	17 499	0
9	Загальноадміністративні витрати	6 790	0
10	Витрати на персонал	6 850	0
11	Прибуток від операцій	3 859	0
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	5 320	0
13	Прибуток до оподаткування	-1 461	0
14	Податок на прибуток	0	0
15	Прибуток після оподаткування	-1 461	0
16	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17	Чистий прибуток/збиток банку	-1 461	0
Голова Правління Андрющенко П. В. Головний бухгалтер Венер М. П.			

Рядок	Найменування статті	Тис. грн. I на 01.10.02
АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	13 578
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0
3	Кошти в інших банках	3 544
4	Цінні папери на продаж	4 591
5	Кредити та заборгованість клієнтів	143 319
6	Інвестиційні цінні папери	2 219
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	30 718
9	Нараховані доходи до отримання	9 361
10	Інші активи	24 425
11	Усього активів	231 755
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	6 362
13	Кошти клієнтів	181 738
14	Інші депозити	0
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0
16	Нараховані витрати до сплати	2 077
17	Інші зобов'язання	12 954
18	Усього зобов'язань	203 121
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	14 451
20	Капіталізовані дивіденди	0
21	Акції, викуплені в акціонерів	- 6
22	Емісійні різниці	0
23	Резерви	6 241
24	Результати переоцінки	1510
25	Нерозподілений прибуток, у тому числі: сума переоцінок у разі вибуття необоротних активів	6 438
26	Усього власного капіталу	0
27	Усього власного капіталу	28 634
28	Усього пасивів	231 755

Драма обіцяє стати кращою

ТЕАТР

Найскандальніший режисер України, як нерідко називає преса Андрія Жолдака, отримав портфель адміністратора. Його затверджено на посаді художнього керівника і генерального директора Харківського академічного українського драматичного театру імені Т. Шевченка. Відразу після призначення Жолдак пообіцяв організувати міжнародний фестиваль і знайти роботу старшому поколінню акторів. Для них він має намір ставити спектаклі, як він каже, без вульгарщини.

За словами А. Жолдака, місцева влада погодилася на всі його умови, і за кілька днів до Харкова прийдуть команда режисера та його родина. На скільки років укладено контракт, Жолдак не зізнається, однак у планах, що ними він ділився із журналістами, пролунав термін — два-три роки. За цей час він розраховує повернути до театру курбасівський дух, обіцяє зробити його не тільки найкращим в Україні, а й конкурентом європейських труп.

У театрі Жолдака знайдеться

місце і акторам, яких не залучено до постановки «Гамлет. Сні». Це актори старої школи. Для них новий художній керівник планує запросити окремого режисера.

Жодних звільнень не буде. Але трупі доведеться пристати на жорсткі умови: люди, які не вміють працювати, вважає новий генеральний директор, мають одержати від театру матеріальну допомогу й піти.

Микола КОСИЙ.

Харків.

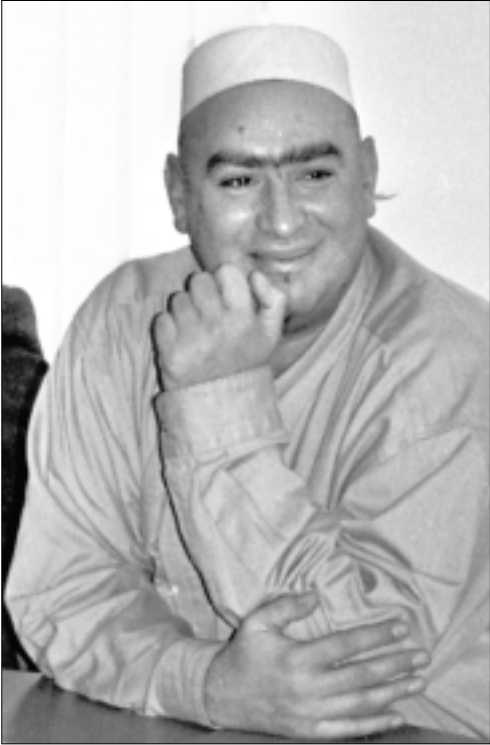

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

Пам'яті Шолом-Алейхема

Нещодавно в Державному музичному театрі для дітей та юнацтва відбувся IV Міжнародний фестиваль театрального мистецтва «Мандрівні зорі», присвячений творчості Шолом-Алейхема.

На урочистому відкритті форуму актори Національного академічного театру імені Івана Франка представили уривок із вистави «Тев'є-молочник», поставленої за мотивами найзнаменитішого роману єврейського класика. Але, на жаль, побачити в ролі Тев'є народного артиста України Богдана Ступку не пощастило, бо цими днями артист відлетів до Польщі зніматися в новій картині польського режисера Єжи Гофмана, автора відомої стрічки «Вогнем і мечем».

Також у фестивалі брали участь колективи з Відня (Австрія), Кишинєва (Молдова), Мінська (Білорусь), а також вітчизняні трупи з Білгорода-Дністровського, Ужгорода, Керчі. На жаль, не зміг приїхати до української столиці Полтавський єврейський театр: трупа орендує приміщення в Полтавському обласному драмтеатрі, де цього року внаслідок пожежі згоріли всі її декорації та костюми.

Салон — це вам не сало!

БУДИНОК КУЛЬТУРИ

У місті Пушкіному під Москвою відновлено традицію літературно-музичних салонів. Ініціювало справу об'єднання українців Пушкінського району «Криниця». Організатори українського салону мріють, що Пушкіне знову стане культурною столицею дачного Підмосков'я, як це було на початку минулого століття.

Літературно-музичний салон «Мрія» відкрився у районному Будинку культури. Подію

приурочено до третьої річниці заснування в Пушкіному українського об'єднання. Справу під-

тримав глава адміністрації району Олег Копилов. Вечір відкрив українськими та російськими народними піснями соліст академічного хору «Осанна» Борис Кузнецов. Злива оплесків зустріла дитячий танцювальний ансамбль Пушкінського ліцею економіки, політики й права та дитячий музколектив

«Жайворонок» Культурного центру України в Москві.

Вірші двома мовами, хоровий спів, народні танці у виконанні аматорів з об'єднання «Криниця», обмін думками — все це було в програмі. У майбутньому такі вечори в салоні «Мрія» стануть постійними.

Ігор ВІТЮК.

ДЕСЯТА МУЗА

Майбутнє кіно: сміх чи жах?

Нещодавно в столичному Будинку кіно майже непомітно для масового глядача пройшов кінофестиваль «Українські альтернативи».

На відміну від більшості конкурсних фестивалів, розрахованих на широку аудиторію, цей створено радше кінознавцями для кінознавців. Батько—засновник «альтернатив» —кінокритик Олександр Рутковський задумав створити щось на кшталт постійно діючого фахового кіноклубу. В ньому картини дібрано за певним тематичним чи жанровим принципом, щоб можна було простежити тенденції у розвитку цілого кінонапрямку. Завдання фестивалю — побачити шляхи розвитку сучасного кінематографа і, зіставивши, визначити, яким шляхом піде вітчизняний кінопроцес.

Рутковський зіткнув цього разу два ледь не протилежні жанри: комедію-фарс та фільми жахів. Прикладами стали фільми останніх років провідних режисерів Фінляндії, Бразилії, Бельгії, Польщі, Японії. З російським фільмом Олексія Балабанова «Брат» було представлено картину японського режисера Такеши Кітано. Ці роботи уподібнюють лише назва і сюжет, бо за змістом вони різні: японський режисер, на відміну від російського, не смакує масову стрілянину і не робить з головного героя-вбивці позитивний образ. Саме романтизація жорстокості і є, зауважили учасники фестивалних обговорень, великою небезпекою, що несе в собі сучасне масове кіно. А ось сучасної кінокомедії нашому глядачеві не вистачає — а отже, не вистачає здорового сміху над собою, самоіронії, яка потрібна кожному нормальному суспільству.

Дмитро ІВАНОВ.

ТЕЛЕ

Ведучий каналу «1+1» Юрій Макаров продовжує роботу над частковою екранізацією книжки Петра Вайля «Геній місяця».

Книжку видано 1999 року. Вона воскресила

жанр дорожніх нарисів. Матеріал, опрацьований письменником, величезний. Композицію твору Вайль — палкий прихильник класичної музики, заснував на музичних засадах. «Геній місяця» — це сюїта в прозі. Окремі частини цієї сюїти — образи тридцяти п'яти міст Європи, Америки та Азії,

а також тридцяти шести великих письменників, композиторів, художників, архітекторів та кінематографістів, чії долі пов'язані з цими містами.

Юрій Макаров і Петро Вайль подорожували деякими місяцями, описаними в книжці. Вони бачили Афіни Арістофана,

КЛІП

Безпритульний хлопчик та дівчинка, яка співає

Маленька українська співачка Аліна Гросу зняла свій новий кліп на пісню «Безпритульний хлопчик» разом з Микитою Пресняковим.

Більш як півроку батьки Аліни розмірковували над сценарієм майбутнього відеокліпу. Під час чергової поїздки до Москви спільні друзі познайомили Аліну та її батьків з новою зіркою російського кліпмейкерства та особистим улюбленцем самої Аліни Пугачової — режисером Андрієм Новосьоловим.

Кліп знімали в цеху, що не діє, легендарного заводу-гіганта радянських часів — ЗІЛ. Між Аліною та Микитою на знімальному майданчику склалися дуже теплі дружні стосунки. Процес зйомок та знайомство з Аліною залишили у Микити багато вражень, а також величезне бажання розпочати свою власну творчу кар'єру: «Я гадав, що ще замалий для шоу-бізнесу, але після знайомства з Аліною вже побоююся, чи не запізно починати співати?».

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Кіровоградської області (25022, вул. Луначарсько-го, 29, м. Кіровоград) порушив справу про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю науково-виробничої фірми «Цитадель» (27505, м. Світловодськ, Кіровоградської обл., вул. Комсомольська, 32а; розрахунковий рахунок № 26008000862001 в Світловодській філії АТ «Укрінбанк», МФО 323505; код ЄДРПОУ 30993090).

Розпорядником майна призначено Грушку Сергія Олександровича (ліцензія серія АА № 315465).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опблікування оголошення.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311197.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 441-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62. **E-mail:** mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos